

ELŐFIZETES

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

10 soros hirdetés sor egyenként 20 fillér,
hatalmas hirdetésnél 10 fillér.

Éjeltérpett sor 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 857.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. ■
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Vasárnap, szeptember 24.

Mai számunk főbb közleményei:

- Két gróf.
- Hiány a városi pénztárban.
- Két királyi kézirat.
- Allapáni randeilet a piaci drágaság ellen.
- Egy igazgatói kinevezés külszattikkal.
- Az eltűnt herceg.
- A degradált plébános.
- Éjjeli rablómerénylet egy aradi uriaszony ellen.
- Diaktragédiák Ujszentannán.
- Nagy változások a Máv-nál.
- A kis hadnagy tragédiája.
- Magyar szindarabok.
- Művész-rajongás a téboly ág.
- Terkaságok

Obstrukció, amely senkinek se kell.

Arad, szeptember 23.

Aki obstrukciós tanulmányokat akar folytatni, nagy haszonnal forgathatja egy évtizedre visszamenőleg a magyar képviselőház naplóját. Meg fog róla győződni, hogy még az obstrukciók terén is milyen erős a felfogások dekadenciája s hogy minden következő obstrukció mennyivel erőszakosabb és imparlamentarisabb volt az elődjénél. Nem is lehet ez másképen. Ha egyszer az emberek gondolkodása lesiklik arról a biztos alapról, melyet csak a törvény és az alkotmányosság adhat meg, akkor végzetes lejtőre került, amelyen nincs többé megállás.

A jelenleg folyó obstrukció erőszakosság és törvénytelenység tekintetében minden áldatlan emlékeztű

elődjét messze felülmúlja. Mert a mult obstrukcióiban végre is két tábor állott egymással szemben: a többség állott szemben az egész kisebbséggel. Végeredményben tehát az egész minoritás volt az, amelyik a maga politikai felfogását erőszakos eszközök útján érvényre akarta juttatni a többség ellenében.

Ennek a forradalmi aktusnak törvénytelenége azonban még mindig messze mögötte marad annak, ami a magyar képviselőházban jelenleg történik, amikor a kisebbségnek egy kisebbsége igyekszik erőszakos módon ráoktrojálni a maga politikai programját nemcsak a többségre, hanem a kisebbség ellenkező felfogású összes többi pártjaira is. Tisztán és világosan látható, hogyan közelednek a felfogások a lengyelek anarchisztikus liberum velójának feltámasztásához. Nem nehéz bebizonyítanunk, hogy az obstrukció ma tényleg a képviselőháznak valamennyi pártja ellen folyik, annak az egynek kivételével, amelyik rendezi

Justh Gyula az unalomig ismétli, hogy ő az általános, egyenlő és titkos szavazati jog érdekében folytatja küzdelmét. A választójog legradikálisabb formáját követeli. Az értelmiség vezető szerepének megóvásáért sulyt nem helyez. A magyar szupremáciának védelmére külön kautélákat nem tart szükségesnek.

Ki állíthatja azt, hogy Justh Gyula

hívei kivételével, van a magyar képviselőházban olyan párt, — a nemzetiségiek természetesen Justhékkal mennek ebben a kérdésben — amelyik ezt a programot magáénak vallja és helyesli? A nemzeti munkapárt vezére, a kormányelnök útján ismételtlen kifejezést adott annak a felfogásának, hogy ők a szavazati jog legszélesebb kiterjesztése mellett is sulyt kívánnak helyezni rá, hogy az értelmiség vezető szerepe a választásokban kifejezésre jusson és biztosítékokat keresnek arra is, hogy a választási reform az állam magyar nemzeti karakterét le ne rombolja.

De a legnagyobb ellenzéki párt, a Kossuth Ferenc és Apponyi Albert gróf vezetése alatt álló függetlenségi és 48-as párt is a leghatározottabban szemben áll a Justh Gyula programjával.

Hiszen csak néhány nap előtt irta a pártvezér, Kossuth Ferenc „A mi álláspontunk” éliesen pointírozott címe alatt a következőket:

„A választójogot csak úgy lehet megoldani, hogy az állam magyarsága, az államalkotó magyar nemzet történelmi és természetes jogai és az értelemnek az értelem hiányával szemben való érvényesülhetése biztosítottassanak.”

Es azt is mondja Kossuth ugyan abban a cikkében, hogy a véderőreform ellen folyó küzdelmet „azzal gyengíteni, hogy más kérdés dobassék a küzdtér teljes közepére nem engedhetjük.” Pedig Justh Gyula ezt

Művészszerelmem.

[Irtá: Bönláné-Mikes Margit, színésznő.]

A Nemzeti Színházban a rendes, fényes előkelő premér-közönség gyülekezett. A színpadon lázas sürgős-forgás volt. Butorokat, kulisszákat cipeltek a díszítők. Izgatott, ideges, elfojtott szavakat váltottak. Az ügyelő csengője már harmadszor szólt. A vasfüggöny lassan, méltóságosan emelkedett fölfelé és a kivilágított nézőtérrel ide zsongott a közönség lármája, fészkelődése. A rendező a végső utasításokat adta meg és az öltözőkből a szereplők kimaszkirozva, teljesen felöltözve jöttek ki és foglalták el kijelölt helyeiket a kulissza-ajtók mellett.

Simon Pál, a szerző, frakkban, vakító fehér plasztironban egy erdődiszlet mögül nézte ezt a képet. Külsőleg teljesen nyugodt volt, csak a szemében vibrált valami szokatlan csillogás, de ezt is csak a figyelmes szemlélő vehette észre. Itt pedig senki sem ért rá a másikkal foglalkozni. A rendező oda jött hozzá.

— Rögtön kezdjük. Nem akarod a függönyön keresztül megnézni a közönséget? Gyönyörű telt házunk van.

— Köszönöm, nem! Majd csak szemtől-szembe, ha kibivnak.

Ne félj! Biztosan sikered lesz.

Simon Pál kiegyenesedett. Micsoda, ez a kicsi, igénytelen ember, ez biztatja őt, hogy ne féljen! Hát fél ő? Szokott ő félni? Ugy néz ő ki? Hátat fordított a rendezőnek, nem is

válaszolt és bekopogtatott az egyik öltöző ajtón. Nem kapott rögtön választ, hát bedugta a fejét az ajtón.

— Nem szabad! Ki az? hangzott belülről.

— Én! Simon Pál. Siessen kérem, már hármát csengettek. Elkésik!

— Nélkülem úgy sem kezdhetik az előadást. Jöjjön be. Magának szabad.

A művésznő a hatalmas háromágu toilettükör előtt állt és az öltöztetője éppen elkészült ruhájának bekapcsolásával. Olyan mozdulatot tett, mintha megakart volna ölelni a férfit, de aztán meggördölte a dolgát. Félte a frizuráját, a művésziessen kifestett arcát és megelégedett azzal, hogy mindkét kezét nyújtotta a férfi felé.

— Meg van velem elégedve? Szép vagyok? Így képzelte el a Darvas Margit alakját?

— És kissé távolabb húzódott a férfitől, hogy az tetőtől talpig végignézhesse.

Pompásan felett, gyönyörű testű nő volt. Már nem éppen fiatal és a Balzac koron is túlöt-hat évvel. Szenvedélyes, nagy fekete szemekkel, hatalmas, sűrű, kékes fekete hajerdővel és egy kicsit erősen duzzadt érzéki vérpiros szájjal. A szemei körül nappal már sok apró, finom ránc mesélt azokról a forró, heves szerelmi csatákról és egyéb küzdelmekről, amelyeken ez a féktelen keleties véru nő keresztül vergődött. De most esteli világítás mellett, remekül kifestve, megfésülve és raffinált művészettel összeválogatott toilettjében igazán kifogástalan szépnek és fiatalnak látszott.

Simon Pál kezét csókolt neki.

— Igazán nagyon szép ma, Judith. Hálával tartozom, hogy annyi gondot fordított magára!

— Ne beszéljen nekem háláról! Maguk férfiak nagyon keveset értenek ehhez. Különösen a maga zsánerű emberek. És ha szép vagyok és gondot fordítok magamra, azt elsősorban önmagamért teszem, mert így kívánja a tulságosan kifejtett esztétikai érzékem, vagy mondjuk a hiúságom és a művészet, melyet szolgállok.

Egy végső, megelégedett tekintet vetett a tükörbe, bemártotta a nyulábat a pirosítóba és mosolygott hozzá, hogy az arcára megfeszüljön és egyenletesebben dörzsölhesse el rajta a festéket. Aztán közelebb jött a férfinhez. Vállára tette gyönyörűen ápolt kezét és bele nézett a szemébe.

— Mondja, mit érez most! Szeretném tudni. Drukkol? Félt?

Simon Pál türelmetlen, ideges mozdulatot tett. Már másodszor kérdezték tőle ma este, már másodszor tételtettek fel róla, hogy fél. Ez bosszantotta, dühöse tette.

— Én sohasem félek, Judith. Jegyezze ezt meg magának. Csak a gyávák félnek és én nem vagyok gyáva. A magamfajtájú emberek nem is ének rá félni. „Mindent merni!” Ez az én jelszavam. Aki nem próbál, nem kockáztat soha semmit, az nem is nyerhet, nem is érhet el semmit.

cselekszi. Es nem igen vettük észre, hogy hederitene valamit a Kossuth Ferenc akadémikus jellegű tiltakozására. Napirendre tért felette, úgy, hogy még válasza sem méltatta. Es vajjon reagáltak-e Justhék táborából Apponyi Albertnek arra a súlyos kijelentésére, hogy a törvényhatóságok állásfoglalását lekicsinyelni nem szabad s hogy azokból le kellene vonni a konzekvenciát? Epen olyan kevéssé, mint maguknak a törvényhatóságoknak határozataira. A helyzetnek egyik érthetlensége, miképen konvenialhat Kossuthéknak az a főnök szerep, melyet ők az egész most folyó kampagne-ban játszanak.

De milyen véghetetlen gyengesége az az egész parlamentarizmusnak, hogy két-három tuatnyi ember terrorizálni képes egy egész népképviselőt, egy olyan obstrukcióval, a melynek célját jobboldal és baloldal egyaránt perhorreszkálja!

Tisza István és a románok. Budapestről jelentik: Romániai lapok híradása után a magyar lapok is megírták, hogy Tisza István gróf a Budapesten átutazó Jonescu volt román miniszterelnökkel, a konzervatív demokrata párt elnökével, politikai kérdésekről beszélgetett. Azt is közölték a lapok, hogy Tisza Istvánnak, a volt miniszterelnök a nemzetiségi kérdésre vonatkozó nyilatkozatot tett. Mint a Keleti Értesítő jelenti, az a beszélgetés és politikai nyilatkozattétel már csak azért se történhetett meg, mert Jonescu Magyarországon való átutazásában nem is találkozott Tisza Istvánnal.

A harcok Marokkóban. Melillából táviratozzák: A 20-ról 21-re virradó éjjel az uralkodó kód által támogatva a harka álépte a Kert folyót és a spanyol csapatok balszárnya ellen tüzelni kezdett. Heves küzdelem után a mórokat teljesen megverték, úgy, hogy kénytelenek voltak számos halott és sebesült hátrahagyásával menekülni. A spanyolok nyolc közlegényt és tíz tisztet vesztek. Harmincnyolc ember megsebesült.

— Igaza van! Ilyennek szeretem én magát tudni! Mondta az asszony és biztos, öntudatos lépésekkel ment fel a szinpadra.

Simon Pál fiatalember volt, 28 éves, szinte tulmagas, de mégis arányosan karcsu alak. Széles vállakkal és asszonyosan ivelt csipőkkel. A feje az alakjához képest kicsi volt, de a nagy sárgásbarna szemeiben, akarat, erély és parancsoló, szuggeráló erő lakott. Ismerte ezt a szuggeráló erőt és élt is vele. A férfiak nem igen szerették. Önbizalmát, elbizakodottságnak, akaratát hiu nyegleségnek tartották. A férfiak is csak ritkán vannak egymásról jó véleménnyel, noha a barátság inkább a férfiak privilégiuma, mint a nőké.

Az asszonyok körében annál több sikerei voltak. És noha sok mindent köszönhetett nekik, mégis lenéző, kicsinylő véleménnyel volt róla.

Változatos multjában a legkülönbözőbb zsánerű asszonyok váltakoztak, akiket önző gyönyörűséggel váltott fel mindig újabbakkal. Egy viszonya mégis tovább tartott, mint ahogy önmaga is hitte.

Vidéken ismerkedett meg a leánnyal, hol annak szüleinél havi 30 forintért butorozott szobát és teljes ellátást vart. Az apa, Korláth Béla, a megyénél díjnokosodott, olyan csekélyke fizetéssel, amely az egykori földesurnak még dohányra is kevés volt. Az anya, egy még mindig szép, bár elvirult és tetszené vágyó asszony tulajdonképpen csak abból élt a leánnyal együtt, amit Simon Pál fizetett nekik.

Ez a korán fejlett 16 éves gyermekleány,

Két gróf.

— A képviselőház ülése. —

Távirati tudósítás.

Budapest, szeptember 23.

Hepek óta ma volt az első technikamentes ülés a Háznak. Nyomban az ülés elején rátértek a véderőjavaslat tárgyalására, az ülés végén pedig Apponyi Albert gróf terjesztett elő nagy figyelemmel hallgatott interpellációt a hadügyminiszter címzése dolgában, kiterjeszkedvén interpellációja megokolásában az újonnan kinevezett hadügyminiszter hírlapi nyilatkozataira is.

Az ülésen Návay Lajos elnökölt. Bemutatta Arad város meghívását az október 6-iki gyászünnepre. Indítványára elhatározza a Ház, hogy az ünnepen Berzeviczy Albert elnök vezetésével küldöttséggel képviselőt magát, a szabadságszoborra és a vesztőhelyen álló vértanuemlékre koszorút helyez.

A napirendre áttérve, az obstruálók visszavonták a mára kitűzött névszerinti szavazásokat s így sor került a véderőjavaslatra.

Esterházy Mihály gróf szólt a javaslatához. A véderőreform terheit elviselhetetleneknek tartja. A terhek még ránk sem szakadtak s a kormány máris kénytelen egy sereg antiszociális adóemeléssel előkészíteni a hallatlan terhek elviselését. Szóba hozza az új hadügyminiszter nyilatkozatait s tiltakozik az ellen, hogy a magyar nemzeti követelések érvényesülését a technikai lehetőségek körére szorítsák, mert akkor Magyarországon minden katonai kívánalom mindig technikai akadályokkal fog találkozni. Határozati javaslatot nyújt be, mely a tiszti viszonyok rendezését s Magyarországon műszaki iskola fölállítását kívánja.

Fél egykor a Ház az interpellációkra tért át.

Apponyi Albert gróf a közös hadügyminiszter címzése dolgában interpellál. Az eddigi kinevezések alkalmával a közös hadügyminisztert birodalmi hadügyminiszternek mondotta a királyi kézirat, most pedig egyszerűen csak hadügyminiszternek. Ennek kapcsán foglalkoznia kell az új hadügyminiszternek a lapokban megjelent nyilatkozataival. Ezekkel a nyilatkozatokkal a hadügyminiszter bizonyára kedvező benyomást akart kelteni a magyar közvéleményben. Annál esodálatosabb, hogy a magyar államiság, a magyar közjog iránt olyan rengeteg tájékozatlanság van ezekben a nyilatkozatokban. Magyarország kívánásait a technikai

lehetőségek körén belül teljesíthetőknek mondja s elfelejti, vagy tán nem is tudja azt, hogy Magyarországnak közjogi, nemzeti, állami szempontokból teljesítendő kívánalmait nem lehet technikai szempontoknak alárendelni, mert azok abszolút jogu követelések, amelyeknek nem teljesítése eddig csak a nemzet türelméből vagy gyöngesége folytán maradt el. A hadügyminiszter másik nyilatkozata, hogy Magyarországon irányában rokonérzés él benne, szintén arra a teljes nem értésre vall, amely velünk szemben a felsőbb katonai körökben uralkodik. A közös hadügyminisztertől mi nem rokonérzést kérünk, hanem azt követeljük tőle, hogy a mi közjogi helyzetünkben eredő követelményeink iránt kellő alkalmazkodási képességgel bírjon. A katonai körökből, úgy látszik, kipusztíthatatlan szellem jelentkezik ott is, amikor a magyarságról úgy beszél a hadügyminiszter, mint a monarchia egyik fajtájáról. Ha tehát a hadügyminiszter nyilatkozatai hiteselek, akkor föl kell őket világosítani, hogy a magyar nemzet, a magyar államiság irányában micsoda köteleességei vannak. Foglalkozik azután a címkérdéssel, amelynek hosszú története van. A 48-as törvények és a 61-es foliratok használatja ugyan a birodalom szót, de csak a szó etimológiai értelmében, az uralkodó birtokalmányának megjelölésére. Azóta azonban ez a szó a magyar közjogi használatból kiküszöböltetett, mivel Ausztriában a „Reich“ szón közjogi egységet értettek. Hatvanhét óta a közös hadügyminiszter „Reichsrigszminiszter“-nek címeztetik, de már a hatvanhét utáni első delegációk egyike foglalkozik e címmel, mire Andrássy kijelentette, hogy az osztrák használatban a „Reich“ szó megfelel a magyar „közös“ jelzőnek. Örömmel látja, ha most kimarad a „Reich“ jelzés, de ez nem a kérdés teljes megoldása. A „hadügyminiszter“ címzés magában nem mondja meg, hogy kinek, minek a hadügyminisztere. A miniszter közös jellegének a megnevezéséből is ki kell tűnnie. A „birodalmi“ szó kihagyása csak annyit jelent, hogy kivakarták a papírosról ezt a jelzőt, de lényegben fontartják a régi szellemet, a régi egységet. Mivel a helyzet teljesen világosan kell látni, ezért interpellációjában azt kérdezi a miniszterelnöktől, van-e tudomása a közös hadügyminiszter új címeről, volt-e befolyása arra, hogy a címből a „birodalmi“ jelző kimaradt s a főnálló törvények értelmében megjelölésnek tartja-e ezt a kifejezést. (Élénk helyeslés és éljenzés a baloldalon.)

Az interpellációt kiadták a miniszterelnöknek. Az ülés egy óra után ért véget.

aki az életet csak versek és regények leírásából ismerte és tele volt földöntúli, rajongó idealizmussal, egzaltált kis lelkének minden forróságával bele szeretett Simon Pálba. A magas, karcsu, elegáns fiú érdekes megjelenésével maga volt előtte a tökéletes ideál és minden mesének, regénynek a megtestesült hőse. És hogy nagy, híres író akart lenni és máris irogatott különös, bizarr, izgató dolgokat, ez csak még jobban növelte a leány bámulatát. Valami esodálatos nyers erő és magába bizó határtalan hit és akarat volt a fiuban. Olyan erősen, gyönyörűen tudott mindent akarni, hogy szinte kierőszakolt az élettől mindent, amit az önként nem nyújtott neki.

Esténként a vadszölővel befuttatott kis verandán irogatott a fiú. Ott szeretett legjobban dolgozni. A leány szemben ült vele, a kezében valami horgolásfélével. Csöndesen, szótlanul lekonykolt az asztalra, kicsit félre tolt a kötött rőzsaszin ernyőjű lámpát és belebámult a fiú arcába. Az sebesen, idegesen írt, olykor egy-egy pillanatra abba hagyta az írást és gondolkodott. Így ültek egymás közelében órákon keresztül, a férfi írásaival, a leány pedig különös, nyugtalanító gondolataival elfoglalva. Sokszor a fiú megunva a munkát, felugrott végig simította a homlokát és kezét nyújtott a leánynak.

— Jó éjszakát, Magda! Menjen be, feküdjön le. Késő van már.

— Elmegy, Pál? Nem fekszik még le? Hová megy?

— Ideges vagyok. Sokat gondolkodtam. Megyek kószálni egy kicsit.

Nyakába kanyarította hosszú gallérját és elindult az éjszakába. A leány pedig fáradtan, szomorúan ment be a szobájába. Égő agygyal, dobogó szívvel bámult bele a sötétségbe, sokszor hajnalig is, amíg a fiú kószálásából haza nem tért.

Hol járhat? Mit csinál? Szeret valakit? Kik szeret? Tudja-e az a fiú, hogy szeretni, mint ő tudná? Ezek a kérdések gyötörték.

A fiú sokat járt társaságba, sűrűn kapott leveleket.

A leány ilyenkor fájó kíváncsisággal vizsgálta a borítékokat és szerette volna a szemével keresztüllátni, hogy a tartalmukból megtudhasson valamit.

Miről írnak neki? Ki ír? Biztosan asszony vagy leány ír. És ideges kis kezeivel tépte, marcangolta a homlokát. Fizikai fájdalmat szerzett magának, hogy ne érezze olyan nagyon a lelküket. És egy este, mikor ismét együtt ültek a vadszölős kis verandán, a leány csöndesen, remegő hangon megszólalt.

— Pál kérem! Ne ítéljen el... Ne vessen meg... Sokat szenvedek... Én nagyon szeretem magat!...

Simon Pál nem volt az az ember, aki valakit megvessen, elítéljen, amiért őt bámulja, szereti — pláne, ha az illető egy bájos, szép, rajongó leány.

Már régen észrevette a leány érzelmét és most, hogy az kábult fővel be is vallotta azokat — így gondolkodott. Ő akarta. „Nem én.“ Bolond lennék, ha elszalasztanám az alkalmat. Minden tavasznak lezokaszod virágát. Ha én le nem szakasztom, megteszi

Hiány a városi pénztárban.

— 635 koronás tévedés. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 23.

A városi számvéviség pénztárrovancsolása ma néhány száz koronás tévedésre derített világot. A tévedés következtében, amely a számvéviséknél történt, a városi pénztár többet fizetett ki egyik félnek — az aradi izraelita hitközségnek — mint kellett volna. A várost természetesen károsodás nem éri, mert a kifizetett összeg visszatérül, a gondatlan tisztviselőt azonban felelősségre vonják. Az eset részletei ezek:

Kilényi János főszámvévis ma a rendes havi pénztárvizsgálataknál a városi pénztárban hatszázharmincöt korona hiányt talált. A pénztári naplók átvizsgálásánál kiderült, hogy a hiányt az okozta, hogy az aradi izraelita hitközségnek a múlt hónapban illetéktelenül 635 koronával többet fizettek ki. A felekezetek egyházi adóját ugyanis a városi adóhivatal szedi be és 3% kezelési költség levonása mellett az előző hónapban befolyt összeget minden hó elsején fizetik ki az egyházaknak. Így kezelik az izraelita hitközség adóját is, amelyet a hitközség megbízottai elsején szoktak fölvenni.

Szeptember elsejét azonban nem várta be a hitközség, hanem az augusztusi egyházi adóért már augusztus 25-én jelentkezett a két megbízott hitközségi tisztviselő a városi pénztárnál. A számvéviségnél Binder Gyula számvéviszt számfejtette a nyugtát és egy összeadási tévedés következtében 635 koronával többet mutatott ki a hitközség javára. Kilényi főszámvévis és helyettese Figus Albert számvévis nem voltak hivatalban és Hank Albert segédviszt a számvévisésben megbizva ellenjegyezte a kifizetendő összeget, amelyet a hitközség akadály nélkül fölvevett. A városi pénztárnál a rovancsolás előtt nem is jöhettek a hiba nyomára, a hitközségnek pedig — úgy látszik — nem tűnt föl a hatszáz koronás többlet, amit avval magyaráznak, hogy a hitközségi adóbefizetés havonként felette változó, néha aránytalanul több, máskor jóval kevesebb.

A hiány fölfedezése eleinte nagy megdöbbenést okozott, mert formális sikkasztásra gondoltak, úgy, hogy maga Kilényi János főszám-

vevő vizsgálta át a könyveket, amelyekből azután kiderítették a valóságot, azt, hogy csupán vaskos tévedés történt. A főszámvévis különben azonnal föl hívta az izraelita hitközséget, hogy az illetéktelenül fölvevett és tévesen utalványozott 635 koronát mielőbb fizesse vissza a városi pénztárnak. A hiány minden esetre fedezve van, mert izraelita hitközségi adó szeptemberben máris befolyt annyi, hogy szükség esetén a legközelebbi kiutalásnál levonásba lehetne hozni a már kifizetett összeget. De ez tisztán véletlen szerencse műve, mert ha magánfélnek fizetnek ki többet a városi pénztárnál, az már nehezebben térülhetett volna meg.

Kilényi János főszámvévis a rovancsolás eredményét bejelentette a polgármesternek, aki felelősségre fogja vonni a tévedést előidéző városi tisztviselőt.

VÁROS ÉS MEGYE.

Alispáni rendelet a piaci drágaság ellen.

Az elővásárlás megszüntetése Aradmegyében.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 23.

Dálnoky Nagy Lajos, Aradmegye alispánja érdekes rendeletet fog kiadni a legközelebbi napokban. A rendelet főleg közegészségügyi szempontokból intézkedik ugyan, de lényegében mégis csak a piaci drágaság és a piaci közvetítő kereskedelem egyeduralma ellen kísérel meg a közbelépést. Megirtuk a napokban, hogy az alispán kénytelen volt elutasítani Világos község intelligenciájának a kofák elővásárlási tilalmára vonatkozó kérelmét. A megye vásárrendtartási szabályrendeletét, amely üdvösen intézkedett az elővásárlási tilalom életbeléptetéséről, a kereskedelmi miniszter nem hagyta jóvá, sőt avval adta vissza a megye törvényhatósági bizottságának, hogy az elővásárlási tilalom a szabad kereskedelem elvébe ütközik. Ilyen körülmények között a világosi főszolgabíró és az alispán — bármennyire jogosultnak és indokoltak is találta például a világosiak panaszát a kofauralom ellen — megkötött kézzel állt szemben a kérelmekkel. Nem-

csak Világoson, hanem a megye valamennyi nagyobb községében ugyanaz a helyzet: a hetivásárokon a termelők zöldség, tojás, baromfi készletét egy-kettőre összevásárolják a kofák, akik azután iparkodnak élni a korlátlan helyzettel és zsarolják a fogyasztókat. Az alispán a minden oldalról érkező panaszoktól indítva megkísérelti, hogy a bajon segítsen. Az alispáni rendelet nagyjában a következőket tartalmazza:

Az ország egyes részein föllépett koleraesetek az ázsiai kolera veszedelmével szemben fokozott óvakodásra és elővigyázatra kötelezik a hatóságokat. Minthogy a kolera elleni védekezésnél az élelmiszerek, gyümölcs és zöldségfélék tisztasága egyik fontos körülmény, a hatóságoknak joga és kötelessége az élelmiszereknek és azok árusítóinak fertőzésmentességére ügyelni. A községekben a hetipiacokon legnagyobb részben kofák látják el a fogyasztó közönség szükségleteit. A kofák a piacon tisztasági és közegészségügyi szempontból ellenőrizhetők, de arról már nem tud a hatóság meggyőződést szerezni, hogy a kofák hol, kitől vásárolják a zöldséget, gyümölcsöt. Az alispán tehát elrendeli, hogy a közegészségügyi érdekekből szükséges ellenőrzés miatt a kofák csak a piacon a hetivásáron szerezhessék be áruikat a termelőktől. Hogy azután ez által a hetivásár ne legyen kizárólag a kofák vására, az alispáni rendelet megjelöli azt a határozott időt is, amikor a kofák a termelőktől vásárolhatnak. Ez a meghatározott vásárlási idő télen reggel 8, nyáron reggel 7 órakor veszi kezdetét.

Az alispáni rendelet bőven kiterjed ennek a rendelkezésnek megokolására is. Természetesen ismételt hangsúlyozza a rendelet a fontos közegészségügyi érdekeket, amelyek a fenti rendszabályozást szükségessé tették. A piacról élő fogyasztó közönség azonban megelégedéssel fogja tudomásul venni az alispán üdvös rendeletét, amely — cím végre is mellékes, a lényeg a fő — az elővásárlási tilalmat öltözteti más köztörsbe.

Megyei tűzrendészeti felügyelők. Aradmegye tűzoltó-szövetsége szeptember elején tartott ülésén elhatározta, hogy teljes erővel lát hozzá a megyében a tűzrendészet szervezéséhez és épen ezért első sorban a járási tűzrendészeti felügye-

más! — És még akkor este magáévá tette a leányt.

Ha Simon Pál azt hitte, hogy ezt a viszonyát is oly kurtán fogja lebonyolítani, mint a többi, akkor nagyon tévedett. A leány azontul még görcsösebben ragaszkodott hozzá. Tudatára ébredt tettének és most már mindene, mindene a férfi lett. Ekkora odaadáshoz a könnyű sikerektől elkapott férfi nem volt hozzászokva.

És minthogy a leány nemcsak halás és gyöngéd, de nagyon alkalmazkodó is volt az uralkodni tudó, ellentmondást nem tűrő férfit lassanként megfosztotta minden energiájától és önállóságától. Ezért a nagy alkalmazkodó képességeért és türethetetlen ragaszkodásért — a férfi is megszerette a maga nyers, önző módja szerint.

Most már a segítő társa, barátja, bizalmasa lett a férfinak. Simon Pálnak az volt a terve, hogy a drámája sikere után két évi indiai utra indul, hogy az ottani viszonyokat, szokásokat tanulmányozza. Ebből a fantasztikus, idegen milióból akart témát meríteni újabb darabjának megírásához. És mikor a Nemzeti Színház elfogadta előadásra a drámáját felkötözött Pestre és magával vitte a leányt is.

Annyira bizott sikerében, hogy a leányt is szinte szuggerálta és szédítő, fényes karrierjét biztosra vette. Csak a leány finom, nőies ösztönével, különösen a magányosság, az egyedüllét perceiben határozatlanul bár, de megérezte, megsejtette, hogy a férfi sikere és dicsősége az ő bukása és tragédiája lesz. Ki-

vánta, óhajlotta azt a sikert, hiszen imádta a férfit, de rettegett is tőle.

Egész lelkével csüngött az indiai uton, mert úgy volt, hogy ő is elkíséri a férfit. Bizott benne, hogy a messze távol, idegen világban a férfi szívét egészen megnyerheti majd. És ha nem is örökre — de legalább két évig feltétlenül boldog lesz. Nem ér-e fel sokszor pár órának a boldogsága egy egész élet hosszú szenvedésével.

Mikor Simon Pál először megjelent a darabja próbáján és a nagy művész Judith-tal, ki a főszerepet volt játszandó, megismerkedett, Judith azt mondta magában:

— Nekem kell ez a férfi! Akarom, hogy az enyém legyen! És Horvay Judith épp oly gyönyörűen, épp oly önzően tudott mindent akarni, mint Simon Pál.

Simon Pál mindennapos lett a művésznőnél és a sokat próbált, minden posványban megfürdött hajdani Judit, az Ó-utcai zsidóhandlé leánya értett hozzá, hogyan kösse magához mindjobban a férfit.

Azután meg Simon Pál hű is volt nagyon és az ország első művésznőjének a kitüntetett kedvesévé lenni sem utolsó dolog. És a szegény kis Korláth Magda sorsa el lett döntve.

Taps, siker, kihívások, zsufolt nézőtér és Simon Pál egyszerre divatos író, híres ember lett. Voltak ugyan különösen írói, művészi körökben nagyon sokan, akik nem voltak tulságosan elragadtatva a Simon Pál kissé nagyon

is rapszodikus stílusától és tehetségétől, de hiszen a legmérvadóbb kritikus maga a közönség. Ennek pedig tetszett a darab, sőt az asszonyoknak az író maga főképen és a siker el lett döntve.

A második felvonás után hatszor hívták ki és mikor Simon Pál a sikertől és a művésznő iránti hálától elragadtatva — ki a darabját sikerre vitte — nyílt színen kezét csókolt a művésznőnek, a közönség lelkesedése nem ismert határt. A közönség nagyon szereti az írók, művészek belső, különösen szerelmi életét ismerni és mindig halás az ilyen pikáns, kaviáros izü esetekért. Horvay Judith és Simon Pál pedig határozottan érdekes pár volt.

Az asszonyok vágyó, kíváncsi szemekkel néztek az íróra, a férfiak pedig éhes izgalommal néztek a művésznőre. És mintha egyik emberről a másikra szálltak volna át ezek a különös nyugtalanító érzések, a levegő is szinte tele volt villamossággal.

Ez a mai est is egyike volt azoknak a forró színházi esteknek, amikor az asszonyok előadás után otthonukban fölizzgatva, csodálatos módon megváltoznak egy estére és a megunt, kötelezőszerű házastársi csók és ölelés helyett melegebb, simulnak férjeik karjai közé. A siva-g lakó és a tevéjük mögé bujnak, ha jön a számum és ilyen számumok gyakran fordulnak elő a házasság életben. Vannak akiket először a számum és vannak, akik a tevéjük, azaz férjeik mögé bujnak előle, de ők is, amíg behajtott szemekkel, látszólag nyugodt arccal

lők kinevezését eszközli ki. A szövetség ennek a határozatnak az értelmében azzal a kérelemmel fordult most Dálnoky Nagy Lajos alispánhoz, hogy a tűzrendészeti felügyelőket a következő tüztöltő-szövetségi javaslat szerint nevezze ki: Megyei tűzrendészeti felügyelővé Szkalák Gyula dr. kisjenői ügyvédet, a szövetség alelnökét. Tiszteletbeli megyei felügyelőkké Boros Iván tb. főjegyzőt és Darányi János tb. főszolgabíró. Járásai tűzrendészeti felügyelőkké: ifj. Buzsáky Gyulát az aradi, Szmolinszky Józsefet a máriaradnai, Molnár Ödönt az eleki, Popovicu György dr.-t a kisjenői, Kaszony Károlyt a tornovai, Magán Gyulát a borossebesi, Strasser Pétert a borosjenői, Valerian Józsefet a világosi, Záray Jenőt a pécskai és Gáspár Frigyet a nagyhalmágyi járásban.

Az eltiint herceg.

Magyar koristaleányból grófnő.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 23.

Jelentettük, hogy a hatóságok mennyire érdeklődnek az „ismeretlen tartózkodású” Thurn-Taxis Viktor herceg iránt, akit most ép huszonöt ezer koronás váltóadósság miatt keresnek. A herceg Európának több országában és Amerikában is egyik legkedveltebb alakja a — botránykrónikának. Bár az apja nemcsak nagy-rangu férfi, hanem dús gazdag torontálmegyei birtokos és magyar képviselő volt, az unokabátyja pedig egy főhercegnő férje, maga Viktor herceg már csaknem tíz esztendő óta a nemzetközi kétes existenciák tanyáin éldegél. Miután soproni huszártiszt korában elverte a vagyonát és óriási adósságot csinált, a bécsi Canova-gasse-ben a Jockey-klubban kinos afférje támadt és sürgősen Amerikába utazott. Odaát nőül vett egy Moffit nevű hölgyet, kiforgatta a vagyonából, azután visszajött Európába. Ezután lett annak a furcsa kalandnak a hőse, amelyet most el akarunk mondani.

Az elhagyott feleség üzöbe vette a herceget, átkelt a legközelebbi gőzössel az óceánon és Londonban pört indított a csapodár mágnás ellen. Ez közben Párisban szállt meg, de gyorsan elhagyta a garszonlakását, mert attól tartott, hogy a mistress holmi vitriol-merénylettől sem riad vissza.

Ez az elhurcolkodás adott alkalmat egy másik botrány kipattantására. Párisban egy

simulnak férjekhez, forró, perzselő számumok-ról ábrándoznak

Előadás közben Simon Pál a Horvay Judit virágos, parfümös öltözékében fogadta a bókákat és gratulációkat, melyekkel mindkettőjüket elhalmozták. Utána pedig karonfogva, hangos éljenzések között lépett be a fényes kivilágított, pazarul felvirágozott előkelő vendéglő külön helyiségébe a tiszteletükre rendezett bankettre.

Kint hideg, ólmos eső esett hóval vegyesen és a szél rakoncátlanul csapta az emberek szeme közé a borzongató keveréket. Fogat-fogat után gördült elő. Kipirult arcú, pedánsan borotvált, látszólagos férfiak és csillogó szemű parfümös, bontonos, elkényeztetett asszonyok szálltak be. Vendéglők, kávéházak és privátlakások nevei öpködtek a levegőben. Egymásután mentek el a kocsik. Kialudtak a nagy ivlámpák, elsötéteds. kihalt az előbb még oly forró színház. Korláth Magda még akkor is ott állt a művészkijáró szelében egy oszlophoz támaszkodva. Az előbb Simon Pál éppen mellette ment el karján, a lefogó, sugárzó művésznővel. Megértett, megérett mintént és lehajtott fővel, támoltyogva, egyedül elhagyatva indult hazafelé.

Pár hónap múlva pedig bejárta a lapokat a hír, hogy Simon Pál, a kiváló újságművész és Horvay Judit, a Nemzeti Színház művész nagy művésznője házasságot kötöttek és a fiatal pár nászutra Indiába utazott.

Kemper Vilma nevű hölgy — német születésű, de naturalizált francia — lefoglaltatta a hercegnem minden holmiját. A minden holmi alatt nem fejedelmi ékszeres és mesebeli kincsesládák értendők, óh nem, csak egy aranyfogós sétatálca, meg apró kizsitáska, egy-két inggel és néhány zsebkendővel. Ezeket foglaltatta le Kemper Vilma, még pedig több mint félmillió követelés fejében. A félmilliót apránként szedte el tőle a herceg és pedig két rejtelmes személyiségnek, egy gyanús grófnak és egy még gyanúsabb grófnőnek a segítségével.

Az egész manővert ez a rejtelmes hölgy, Clare grófnő, eszelte ki és egyáltalában mindig ő csábította rosszra a herceget.

A grófnő valamikor egyszerű kóristaleány volt a Népszínházban Nyáray Mici néven, de az esze és a szépsége hamar föllebb züllesztette. Már nem az első trükkje volt az, amikor a lengyel gróf Zaltinszky segítségével befonta Kemper Vilmat. Aranybányákat ígértek neki, meg grófi címet és isten tudja meg mi mindent, hogy a jámbor nőnek elég tekintélyes vagyonát kicsalják. Kemper Vilmat megismertette a herceggel; azt mondták neki, hogy adjon kölcsön és a nőülése után gazdagon visszafizeti, sőt ráadásul még az osztrák magyar grófnőnek is megtéteti.

Mivel pedig Kemper Vilmanak még bizonyos aggályai voltak, azért gróf Zaltinszky biztosíték gyanánt leköttötte számára az ő ivanovszkai aranybányáit. Egyszermind címekekkel is szolgált neki, hogy bővebb felvilágosítást kaphasson az aranybányák értéke felel. Ket oroszországi mérnökre hivatkozott — persze, cinkosai voltak — és amikor Kemper Vilma ügyvéd nélkül, egyedül lépett velük érintkezésbe, az orosz mérnökök vállvetve magasztalták a bányákat. Sikerült begratolni Kemper Vilmat, aki most már skrupulus nélkül adta a százezreket a kifosztására alakult bűnszövetségnek.

Az egész ügyben csak úgy hemzsegték az aranybányák. Aranybánya volt Zaltinszky az oroszországi Ivanovszkban, aranybánya volt Viktor hercege, aki végre mindig számíthat milliók hozományra, aranybánya volt a nitelező kisasszony szemében az egész kölcsönüzlet, amely végül grófi címmel kecsegtette. De igazában csak Kemper kisasszony hiszékenysége volt aranybánya és ezt alaposan ki is aknázta a herceg társasága.

Összesen hatszázezer frankot vettek el tőle és vettek volna többet is, de akkorra kimerült a kisasszony vagyona. Ekszerei mind a zálogba kerültek, ő maga pedig a legkeservebb nyomorban tengődik.

Időközben kiderült az is, hogy Viktor herceg nőül vette Moffit kisasszonyt, tehát a milliók hozományról sokáig szó sem lehet. Amikor Kemper Vilma megtudta, hogy így kifosztották, följelentést tett az egész társaság ellen, Clare grófnőnek rögtön nyoma vészett, mintha a föld nyelte volna el, gróf Zaltinszkyt és Viktor herceget is hasztalanul pörölték, mert a tárgyalások alkalmával a kámfor-módszert alkalmazták. A párizsi bűnügy óta egészen nyoma vészett és most egyelőre a magyar és osztrák hatóságok sem tudják előkeríteni.

VIDÉK.

Ünnepelt gróf. Az aradmegyei Németpereg község megfestette d'Orsay Olivér arcképét és azt szép ünnepély keretében tegnapon leleplezték. Hampel András községi bíró beszédet intézett d'Orsay grófnak, kit önzetlen-ége és a racionális lótenyésztés terjesztése és a vidéken való meghonosítása által a nép materiális felsegítése körül kifejtett tevékenységéért szeret a vidék népe. Beszédében hálás szavakkal köszönetet mondott a buzgó grófnak, hogy a vidék lótenyésztésének felvirágoztatásával tetemes jövedelmi forrást biztosított a nép számára. D'Orsay gróf meghatottan fejezte ki köszönetét a község figyelméért. Este bankett volt. D'Orsay gróf neve, — mint a lótenyésztés terjesztésén elsőrendű szaktekintély — külföldön is nagyon ismeretes.

Két királyi kézirat.

— Reparál a hivatalos lap. — Ellentét a két függetlenségi pártban. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 23.

A hivatalos lap tegnapi számában Schönai báróra, a volt hadügyminiszterre és utódára lovag Auffenberg tábornokra vonatkozólag több királyi kézirat jelent meg. Két dolog tűnt föl ezekben a királyi kéziratokban. Az egyik az, hogy a király feltűnően röviden vesz bucsút volt hadügyminiszterétől, a másik pedig, hogy e fontos változásról nem értesítette a magyar miniszterelnököt. Ezt a két tévedést a Budapesti Közlöny ma magára vállalja és mai számában a következőket közli:

„Technikai okokból a lapunk tegnapi számából kimaradt a következő két legfelső kézirat, melyeket pótlólag közlünk:

Kedves Khuen-Héderváry gróf! Schönai Ferenc gróf gyalogsági tábornok, közös hadügyminiszteri állása alóli felmentése, következőleg nyugállományba való helyezése iránti kérelmének helyt adtam és neki ez alkalomból, csaknem 50 évi kitűnő szolgálataiért, legteljesebb megelégedésemet fejeztem ki. Erről Önt értesítem. Kelt Bécsben, 1911. évi szeptember 20-án. FERENC JOZSEF s. k., Héderváry Károly gróf, s. k.

Kedves Khuen-Héderváry gróf! Lovag Auffenberg Mór gyalogsági tábornokot, a 15. hadtest parancsnokát és serajevói vezénylő tábornokot hadügyminiszterre neveztem ki. Erről Önt értesítem. Kelt Bécsben, 1911. évi szeptember 20-án. FERENC JOZSEF s. k., Khuen-Héderváry Károly gróf s. k.

Jól informált helyről jelentik:

A Kossuth-párt napról-napra jobban érzi, hogy a jelenleg folyó parlamenti kampanyban siralmas és méltatlan szerepet játszik. Justhék a legradikálisabb választójog érdekében folytatnak obstrukciót, tehát olyan cél érdekében, melyet Kossuthék határozottan helytelenítenek. Kossuthék azon felül több ízben kijelentették, hogy a technikázást célszerűnek nem találják és inkább érveikkel óhajtanak küzdeni a véd-erőjavaslatok ellen. Justhék viszont haladnak a maguk útján és a másik függetlenségi párt fel-fogására egyáltalán nem is hederítenek. Ilyen körülmények között a két párt között az elhidegülés egyre növekszik és a Kossuth pártban erős áramlat van amellett, hogy ez a párt, mely számbeliileg is erősebb Justhékénál, határozottabban érvényesítse a maga nemzeti politikáját és magát Justhék terrorizmusa alól felszabadítsa. Erről az áramlatról nyilván Justhék is tudomást szereztek és erre vezethető vissza, hogy a vitarendező bizottság tegnapi ülésében Eitner Justh-párt képviselő egyenesen kérdést intézett Désy Zoltánhoz, a Kossuth-párt magatartását illetőleg. Désy ugyan kijelentette, hogy ő a technikai obstrukciót helyesli, közismeretű azonban, hogy Désyvel hasonló szellemben a Kossuth pártnak csak igen kis része gondolkodik a alig öt-hat ember áll mögötte. Nagyon feltűnt, hogy Tóth János volt államtitkár a vitarendező bizottság ülésében meg sem jelent. Tájékozott politikai körökben elkerülhetlennek tartják, hogy a két függetlenségi párt között a helyzet minhamar ne tisztázódjék, mert a lap-pangó ellentéteket tovább elsimítani nagyon nehéz lesz.

Makóról jelentik: Hétfőn tartja meg Csánadmegye övnegyedes közgyűlését, amelyen tárgyalni fogják Versecnek az obstrukció ellen tiltakozó átiratát. A megye állandó választmányja ma elfogadta Versec átiratát és a közgyűlésnek hasonló szellemű felirat elfogadását ajánlja.

Pozsonymegye állandó választmányja ma hasonló határozatot hozott.

A degradált plébános.

Egy aradmegyei pap szerelmi regénye.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 13

Amaz áthelyezési hír mögött, amelyről az Aradi Közlöny ma számában megemlékezett, valóban megható szerelmi történet áll. Közöltük lapunkban, hogy a temesmegyei Bogdaringósról (Rigósfürdő) elhelyezte Glattfelder Gyula püspök az ott tizennégy esztendő óta közmegelegedésre szolgáltatást teljesítő Bieber Béla plébánost és az aradmegyei Elek községbe káplánná diszponálta.

Ez a szokatlan büntetés nagy lelkeszvenvéseken átment egyházi férfit sujtott. Az oka pedig: a szerelem, amely lesből tör elő és kegyetlen erejével elsöpri azokat, akiket utjába sodor a végzet, vagy pedig fölemeli a szenvedések ösvényéről és ragadja föl-föl... a gyönyörűség birodalmába.

A most püspöki megterelésben részesült plébánost sok esztendővel ezelőtt rabul ejtette ez a lenyűgöző érzelem. Akkor már az isten szolgáljává avatták és fogadalmat tett, hogy a tömjénfüst bódító illatán nem engedi diadal-maskodni az asszony hajának mámorba részegítő parfümjét. De a lelki szenvedések fekete köntösén átsapott a szív forró lüktetése... Még egészen ifju-ember volt Bieber Béla, amikor megismerkedett egy lippai tekintélyes polgár bájos fiatal leányával. A pap kedves, lebilincselő szava megigézte a leánykát. Végzetljes lett az ismeretsgük. A lelkipásztor szabadulni akart a legtermészetesebb emberi érzelemtől, de nem tudott parancsolni a vér és a szív szavának. Egyszer... régen... a parochia csöndjében hosszú csókban összeforrt a lelkük...

A leány nem ment vissza a szüleihez, ott élt a bogdaringói plébánia méla magányában. De nem sokáig volt magányos ez a komor épület. Egy év múlva gyermekszülés zavarta meg a csendet. Az anya boldog volt, az apa olyan vidám, mint még soha. Azután újra eseménye volt a plébániának: még egy baba gügyögése tette hangossá a papi lakot. Ez már némileg komorrá változtatta a lelkész. Tanácskozott gyermekei anyjával: mit tegyenek? Egész életen át nem tarthat így ez az idill. A családi körből elragadt nő utóbb, ifjúsága és a mámoros évek eltűnése után mégis tudatára ébredt annak, hogy az emberek elől való bujkálás megalázza az anyai önértéket.

És a pap feleségül adta ifjúkori szerelmét egy budapesti nyugalmazott városi tanácsoshoz. Néhány évig nyugodtan élt a kis család. Nemrég azonban súlyosan megbetegedett a nyugalmazott tanácsos. Kórházba került és az orvosok véleménye szerint nincs is remény rá, hogy hamarosan felgyógyuljon. Az asszony hazament Lippára a szüleihez, a gyermekeket pedig Bieber plébános vette magához. A kicsikék már olyan korban vannak, hogy be kellett őket iratni az iskolába. A pap kézen fogta a gyerekeit és felvitte a bogdaringói iskolába. A tanítóbácsik azonban nem siettek beírni a gyerekeket.

— A keresztlevél nincs rendben — kifogásolta az egyik.

— Nem tudjuk, hogy törvényesek-e a gyerekek és hogy milyen néven írjuk be őket? — feszegette a másik.

A pap, akit az utolsó évek lelkeszvenvései nagyon megviseltek, ingerülten felelte:

— Ejnye, de sokat okoskodnak az urak. Ezek az én gyerekeim és ne okvetetlenkedjenek annyit, hanem írják be őket.

Ez az erélyes kijelentés eljutott a temesvári püspöki palotába. A puritán életű Glatt-

felder Gyula megvizsgálta az ügyet és meghozta döntését: Bieber káplánna degradálta és áthelyezte az aradmegyei Elekre. Hiába adtak be a bogdaringói hívők alázatos instanciát, hogy hagyja meg a püspök ezt a jólelkű embert régi pozíciójában, — Bieber Bélának menni kellett, mert egy önfeladt pillanatban „elárulta azt a titkot”, amelyet már évek óta úgy is az egész község tudott.

Éjjeli rablómerénylet egy aradi uriasszony ellen.

— Aradi gonosztevők Gyorokon. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 23

Kellemetlen éjjeli kalandja volt a napokban Gyorokon egy aradi uriasszonynak, aki ott vejenél volt látogatóban. Tegnapelőtt éjjel két ismeretlen ember hatolt be szobájába, s míg az egyik az uriasszonyt tartotta lefogva, addig a másik a szobát kutatta át. A megrémült uriasszony csak a véletlen segítségével tudott a szobából kimenekülni s mire a házat felverte, az éjjeli látogatók a szobában talált pénztárcát magukhoz véve, elmenekültek.

Az eset így történt:

Özv. Steiner Márkné Szabadság-tér 13. szám alatt lakó aradi uriasszony a múlt héten vejehez, Eichner Adolffhoz utazott látogatóba Gyorokra. Steinernét unokája, Eichner Vilmos szobájába szállásolták el a rokonok. Ez a szoba egészen külön áll a lakástól s csak egy hosszú folyosón és a konyhán keresztül lehet a legközelebbi lakószobába jutni. A betörők, kik ugyilátszik, ismerősök voltak a helyi viszonyokkal, a kert felől másztak be a folyosóra s úgy hatoltak a szobába.

Steinerné a csendőrségnek a következőket mondotta el az éjjeli támadásról:

— Eichneréknél Vilmos nevű felnőtt unokámmal voltam egy szobában elszállásolva. Tegnapelőtt unokám bent járt Aradon. Én azt hittem, hogy éjszakára hazajön s így nem lepődtem meg, mikor 11 óra után kopogtattak az ajtón.

— Te vagy az Vilmos? kérdeztem.

— Igen, én vagyok. Nyissa ki az ajtót — felelte valaki kívülről.

— Gyanúlanul felzárтам a szoba ajtaját és beengedtem a kint várakozót. A sötétben nem láttam semmit s így nem vettem észre, hogy nem az unokám volt az, akit beengedtem. Ezután nyugodtan visszafeküdtem ágyamba. Hallottam, hogy az a férfi, kit unokámnak gondoltam, tapogatózik a szobában, majd az ágyamhoz közeledik. Rászóltam:

— A te ágyadat ma a szoba tulsó végén vetették meg. De miért nem gyujtsz gyufát.

— Nem kell! — felelte ő. Ekkor már gyanakodni kezdtem, mert a hang nem unokámé volt. Gyufát gyujtottam. Egy ismeretlen szőke haju férfi állt előttem. Azt gondoltam, hogy talán unokámnak barátja.

— Hol van Vilmos? kérdeztem.

— Micsoda Vilmos? Én nem tudok semmi Vilmosról!

— Rémülten ugrottam ki az ágyból s menekülni próbáltam. Felszakítottam az ajtót, de a folyosón egy másik ember fogott el.

— Taszitd vissza! — kiáltott rá társa a szobából. A másik rabló visszahurcolt a szobába, lezárta az ajtót s egy karosszékre taszított. A szőke haju egyik gyufát a másik után gyujtva átkutatta a szobát, ezalatt a másik, egy magas, barnahaju, zöld vadászkalapos férfi előttem állt és vigyázott rám. Kis idő múlva a szőke rászólt a társára:

— No, most már mehatsz! A barna ki-

ment a szobából, társa az ajtóig kísérte, kiéresztette, azután kétszer ráfordította a kulost a zárba. Imádkozni kezdtem. Azt hittem, hogy most a rabló le fog szurni, vagy meg fog fojtani. Közeledett hozzám, de ebben a pillanatban elaludt a gyufája.

Ugyilátszik, nem volt több gyufája, mert nem gyujtott többet. Teljesen sötét volt a szobában. A rabló eltévesztette az irányt s tapogatózva került meg a szoba közepén levő nagy tölgyfa asztalt. Vártam egy pár pillanattig, s azután az ajtónak rohantam. Közben rémülten gondoltam arra, hogy hátha kihuzta a kulost? A kulcs az ajtóban volt! Egy örökévalóságna tetszett, míg a kulcsot kétszer megfordítottam, s azután rohanni kezdtem, végig a folyosón, a szobákon, lányom hálószobáig. Dörömbölni kezdtem:

— Engedj be, az istenért, engedj be! Kinyitotta az ajtót, még csak annyit mondtam. „Még bent van a szobámban, fogjátok el” s azután összeestem. A házbéliek, mint azt nekem reggel elmondták, a szobámba rohantak, de akkor már nem volt ott senki.

A gyoroki csendőrség megállapította, hogy a titokzatos éjjeli látogatók Aradról jöttek kocsin. Steinerné szobájából csak pénztárcáját vitték el, melyben két darab 5 koronás, néhány ezüstpénzt és egypár tizfilléres volt. A gyoroki csendőrség már kinyomozta a tetteseket, de nevüket a további nyomozás érdekében titokban tartja.

Diátragédiák

Ujszentannán.

(Gyilkos merénylet egy földbirtokos fia ellen? — Működik a bicska.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 23.

Az ujszentannai polgári iskola apró diákjait most két érdekes „szenzáció” tartja izgalomban. De nemcsak a diákokat foglalkoztatja az, ami tegnap és ma történt az iskola udvarán, hanem az egész község lakosságát. Tegnap délután egy öklömnyi diákgyerek bioskázta meg a társát, ma pedig egy negyedik osztályú fiút sebesített meg súlyosan egy revorgolyó.

Ma délelőtti zenegy óraker a polgári iskola tanulói a tízperces szünetre szokás szerint kitódultak az udvarra és ott játszani kezdtek. Épen az óráközben érkezett az iskolába Krutkovszky Károly könyvkötő tanulója, aki bekötött tankönyveket vitt vissza tulajdonosaiknak. Az inasgyerek az udvaron elvegyült a tanulók között és zsebéből elővett egy kis revolvert, azt mutogatta a fiuknak. Egész kis csoport keletkezett körülötte, mikor egyszerre durranás hallatszott s az egyik fiu, Brand Antal, Brand János eleki földbirtokos fia fájdalmas jajkiáltással összeesett.

Óriási zürzavar, lőtás futás keletkezett erre az iskolában. A gyerekek ijedt sikoltozással szaladtak szerteszéjjel, míg a tanárok a lövés zajára az udvarra siettek, hogy meglássák mi történt. Azonnal orvosért küldtek, Popovics Áron dr. hamarosan meg is érkezett a helyszínére; ápolás alá vette a kis sebesültet, aki inkább az ijedtségtől semmint a sérülés következtében vesztette el eszméjét. Az orvos kimosta és bekötözte a sebet, majd pedig a sérültet az igazgató kocsiján Monár Ödön tanár kíséretében szülei lakásán, Elekre szállították.

A csendőrség, ahol az esetet bejelentették, azonnal nyomozást indított. A könyvkötő inast, aki a lövést követő fejtelenségben elszökött, a vasuti állomáson elfogták épen akkor, amikor vonatra akart szállni. Kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy a revolver véletlen-

ségből sült el kezében, mikor a gyerekeknek mutogatta. A diákok ellenben azt állítják, hogy az inas szándékosan fogta rá a revolvért a tanulóra azért, mert az a gazdájának tartozott néhány könyv bekötési árával.

A tanulóknak ebben a vallomásában valószínűleg a gyermeki fantázia nyilvánul meg, ellenben a tegnapi délutáni bicskázásnál a szándékosság kétségkívül megállapítható. Varga Péter elsőosztályos és Lazareszku Jenő másodosztályos világsi gyerekek tegnap összeszólkóztak, mert Lazareszku az almájából nem akart társának adni. A szóváltásban Varga annyira feldühösödött, hogy elővette zsebkését és azzal Lazareszku fejbeszurta. A sebesült kisdíákot súlyos betegen vitték haza Világosra.

Egy igazgatói kinevezés kulisszatitkai.

— Zichy János gróf és Wagner János. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 23.

Mindenki előtt őszinte rokonszenvet keltett az a hír, hogy Wagner János aradi tanítóképzési tanárt budapesti igazgatóvá nevezte ki a kultusz-miniszter.

Azt mindenki tudta, hogy Wagner az európai hírnévű tudós az érdemei, a tudása alapján méltó erre a diszes állásra. Azonban mégis mindjárt azt tudakolták az emberek, hogy ugyan ki protezsálta őt a miniszternél? Mert hiszen szép-szép az a sok érdem, az a rengeteg könyv, amit Wagner összeírt, de ennél, fájdalom, mégis csak nagyobb súllyal bír például egy főherceg protekciós ajánlata. Azt ugyanis sehogyse akarják megérteni az emberek, hogy protekció nélkül, pusztán az érdem alapján valaki szép pozícióba jusson. Akik érdeklődnek Wagner János kinevezésének előzményei iránt, azok olvassák el ezt az intimtást:

Balogh Jenő kultuszminiszteri államtitkár, aki ismeri Wagner szakirodalmi munkásságát, elbátározta, hogy kinevezeti őt a budapesti tanítóképző igazgatójává. Néhány héttel ezelőtt felhívta magához.

— Most bemutatom tanár urat Zichy János kegyelmes urnak. Mielőtt kinevezné, látni akarja őnt.

Wagner bement Balogh kíséretében a miniszterhez. Mikor ő elhagyta a miniszter szobáját, Balogh még pár percig bent maradt. Azután ijedt tekintettel jött ki az államtitkár:

— A miniszter ur excellenciája addig nem írja alá a kinevezést, amíg nem látja azokat a könyveket, amelyeket tanár ur írt. Azt mondta, ha már protekció nélkül nevezi ki, legalább látni akarja a munkássága eredményét. A könyveire volna most szükség, nagyon sürgősen.

Wagner zavartan szólt:

— Én nem hordom magamnál a könyveimet. Hiszen annyi könyvet írtam, hogy el se tudnám magammal cipelni azokat.

— Mindegy — erősítette Balogh államtitkár kegyelmes ur gyorsan látni akarja a könyveit. Ugyan kocsiba és szerezz meg valamelyik könyvkereskedésbe.

Wagner otlogodott. Végigjárta az összes budapesti könyveskereskedéseket, hogy megvásárolja — a saját könyveit. Örömmel, de egyben szomorúsággal is konstataálta, hogy sehol se lehet azokat megkapni. Ugyáltszik, nagyon kapósak és a megjelenésük után nyomban szétfordja a közönség.

Kénytelen volt tehát a budapesti költő- és könyvtárakat is végigjárni s azokba kiköcsönözni a műveit. A könyvek egy fiakkert csatnák teljeseen megtöltöttek. Ragyogó arccal és lázmal teherrel állított be Wagner a kultuszminiszter szobájába.

és Balogh államtitkár kíséretében becipelte a foliánsokat Zichy miniszterhez. Zichy gróf átlapozgatta a könyveket és konstataálta, hogy azoknak van olyan értékük, mint Frigyes főherceg néhány ajánló sorának. Így nevezte ki Wagner Jánost.

SPORT.

+ Az A. A. C. országos tennisz-versenye. A siker legfényesebb jegyében folyt le az AAC. hat napig tartó országos tennisz-versenye. Ily értékes küzdelmekben gazdag tennisz-versenyt vidéki város közönségének alig volt még alkalma láthatni; az ország legkiválóbb játékosai vették fel egymással a küzdelmet Arad bajnoka címéért s azokért az értékes díjakért, amelyek közadakozásból összegyűltek Aradváros sportszerető közönségétől. A gyakorta felhangzó tapsok és éljenzések igazolták, hogy a verseny a várakozásokat a legteljesebb mértékbe kielégítette s a versenyrendezés, Szathmáry János elnökkel az élén, mindent megtett a siker biztosítására. A verseny végső eredményei a következők:

A mai nap (szombat) eredményei a következők: A férfi handicapban Göncz Gyöz Oláh ellen (6:4, 6:2), Kehrling Gyöz Gönc ellen (2:6, 6:3, 6:4). Következtek a döntők. Még délelőtt eldőlt a férfi bajnokság sorsa, gyönyörű játék után Gyöz Kehrling Paller ellen (8:6, 6:4, 6:0). Egyik fénypontja volt a versenyeknek. Eldőlt továbbá a női handicap sorsa, melyben Persa Tóni nyer Böske ellen (6:2, 6:5) és a vegyespáros döntő, melyet Kehrling—Fábry Nóra-pár nyer szép játék után Göncz—Cselkó Gizi-pár ellen. Délután játszatta le először a férfi handicap döntője, melyet Kehrling nyer Pécsely ellen. Ezt követte a női bajnokság döntője, amely a sötétség miatt izgalmas küzdelem után elhalasztatott vasárnap délutánra. Persa Margit és Cselkó Gizi 2-2 settel egyenlően állanak. E küzdelem közben szünet adatott a férfi páros döntő lejátszására. Ez volt a nyolc napos verseny legszebb pontja. Szép, érdekes, izgalmas játék után győzött Kehrling Oláh, Della Donna, Göncz ellen (6:3, 6:3). Utólag nyert értesülés szerint vasárnap délelőtt tíz órakor a férfi páros verseny győztesei a nagy érdeklődésre való tekintettel revanchot adnak. A verseny végével a Fehér Keresztben társas vacsora következett.

+ A „Meteor” aradi kerékpár klub október hó 1-ére hirdetett bajnoki versenyét október 8-ikára elhalasztotta. Az elnökség.

+ Bajnoki football match. Ma délután 4 órakor tartja az őszi fordulóban az AAC. harmadik bajnoki mérkőzését a Temevári Kinizsi Sport Egylet csapatával. Az első mérkőzésben Szeged felett győzelmet, a másodikban vereséget szenvedett az AAC. csapata, érthető igyekezettel kell tehát a csapatnak játszania, hogy a csorbát kiköszörülhesse. A csapat összeállítása ugyan még ma sem végleges, mert több tagja ez időszereint még vidéken tartózkodik, a mérkőzés hihetőleg az AAC. győzelmével fog végződni, bihetőleg nagyobb arány számmal, mint az ATE. győzelménél, mely 3:2 arányú győzelmet aratott a Kinizsiek felett. A mérkőzés 80 filléres tribün ülőhely, 50 fillér álló hely, 20 fillér diákjeggyel tekinthető meg.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható)	— 151
Kiadóhivatal és hirdetési osztály	— 151
Nyomda	— 151

A kis hadnagy tragédiája.

— Öngyilkosság idegbaj miatt. —

Távirati tudósítás.

Budapest, szeptember 23.

Egy budai szálló rideg szobájában sziven lőtte magát ma reggel egy huszárhadnagy és nyomban meghalt. Az alig huszonegy esztendő, lányos képű kis hadnagy tragikus sorsa nagyon megható. Nem valami szerelmes história, nem is talán a pénzzavar erőszakolta kezébe a pisztolyt, hanem a félelem, hogy katonai pályáján nem teljesül majd ambíciója, mert a szíve és az idegei nincsenek rendben.

A fiatal katonatiszt Házás Géza huszárhadnagy. Alig néhány héttel ezelőtt, a király születése napján, avatták hadnaggyá a Ludovika Akadémiában. Ő maga kéredzkedett a nyíregyházi tizennegyedik huszárezredhez, ahol épen holnap kellett volna jelentkeznie. Az elmúlt néhány hetet szülőinek tanácsára Tobelbadban töltötte, hogy a tanulástól is megviselt idegeit kissé fölvidtse. A hadnagy néhai Házás Nándor fővárosi tiszti állatorvos fia volt. Korán árvaságra jutott, de aztán igen gondosan neveltette mostohaatyja, Kaldorovits Géza dr., a Jelzálog Hitelbank jogügyi osztályának igazgatója. A fiu ideges volt s a szülei azért is adták a katonai pályára, amihez nagy kedvet mutatott.

Kijárta a soproni katonai főreáliskolát, aztán a Ludovika Akadémiába került. Amint a szülői, úgy ott növendékársai is nagyon szerették a derék fiút, akin azonban gyakran mutatkoztak az idegesség jelei. Ezért küldötték Tobelbadba is. Onnan három nappal ezelőtt csak meghalni jött haza a kis hadnagy. Utolsó napjait szülőinél töltötte, akik a Sarmelweis utcában laknak. Tegnap mondta, hogy estére utaznia kell, hogy ma reggel a nyíregyházi ezrednél jelentkezhesék. Ellátták mindennel, s hadnagy délután még elment állítólag fotográfózó gépet venni. Aztán ötödfél óra tájban elbucszott szülőitől.

Azt hitték, a pályaudvarra hajtat és elutazik. A kis hadnagy azonban áthajtatott a budai Fiume-szállóba s ott megszállt a harmadik számú szobában. Amint podgyászát lerakta, megint elment. Éjjeli egy óra tájban tért vissza és portásnak megparancsolta, hogy reggel hét órakor költse föl. A portás reggel költötte, de alig zörgette meg a zárt ajtót, a szobából rémes dörrenés hangzott.

Az ajtót tüstént feltörték. Az ágyban fekvő kis hadnagy, melléből a szíve táján patakzott a vér. A földön volt egy Browning-féle revolver. A szállóbeliek a mentőket hívták, de Házás hadnagy már akkor meghalt.

A szobában az asztalon levelek voltak, mellettük egy névjegy, amelyre azt írta az öngyilkos hadnagy, hogy haláláról értesítsék unokafivérét, Kaldorovits Béla banktisztviselőt, aki a Nádor utca 5. szám alatt lakik. A fiatal Kaldorovits, mielőtt kiment, izent a nagybátyjának, Kaldorovits Géza dr. igazgatónak, az öngyilkos mostoha apjának.

A mostoha apa megrendülve lépett a szobába és a halott ifjút látva, azt mondotta:

— Erre el voltam készülve.

Elmondotta azután, hogy a fiu milyen ideges volt s hiába vigasztalták, sokat kesergett e miatt. Ambiciózus katona volt s félt, hogy a pályáján majd a baja miatt nem mehet előre.

Az asztalon talált levelekből kiderült, hogy a kis hadnagy elkészült a halálra. Az egyikben érzékeny szavakkal bucsuzik el szüleitől, a másikban az unokabátyjától s megírja ő maga is, hogy az idegbaj vette el kedvét az élettől. Írt Massányi huszárezredesnek és tisztársainak is Nyíregyházára.

Egy levél van aztán, a melyből ki lehet olvasni, hogy mivel töltötte fiatal életének utolsó óráit. Ez a levél egy szép leánynak szól. Jolán a neve és az egyik városi getti éjjeli mulatóhely szinpadán szerepel. A kis hadnagy a mulatóhely kertjének egyik virágos lugasában töltötte az éjszakai órákat a szép leány oldalán pezsgő és cigány mellett. Százhusz koronája volt. A mikor a pénze fogytán volt, abbahagyta a dáridót s ment haza a budai szállóba meghalni.

Mámoros volt a szobában rosszul is lett, de aztán megírta leveleit. Mellettük ott hagyta utolsó hat koronáját azzal, hogy ebből fizessék ki a szoba árát. Aztán aludt, hogy reggel hét órakor fölébredjen csak azért, hogy rózsás fiatalesságának derüjéből egy pillanat alatt belemerüljön az örök álom söitéségébe.

Nagy változások a Máv.-nál.

— Uj beosztás az aradi üzletvezetőség területén. — Szolnok nem kap üzletvezetőséget. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 23.

Egy fővárosi napilap ma azt a hírt hozta, hogy a magyar államvasut ujonnan létesítendő üzletvezetőségeinek egyikét Szolnok városa fogja kapni. Szolnok város ugyanis nagyszabású akciót indított egy üzletvezetőség létesítése iránt és az akció eredménye, állítólag, a legszebb kilátások vannak.

Érdeklődtünk a dolog mibenléte felől és a legilletékesebb aradi helyről, ahonnan már számos értékes közérdekű információt szerezünk, — az államvasutak jövő terveit illetőleg a következő értesülést nyertük

— A szolnoki akciója — mondotta forrásunk — véleményem szerint teljesen felesleges és hiábavaló és pedig azon egyszerű okból, mert most az új üzletvezetőségek létesítésére, illetve a már meglévők praktikusabb beosztására, kész tervek vannak. Ezek szerint a tervek szerint pedig Szolnoknak nem jut üzletvezetőség.

— Az valószínűleg hamarosan meg fog történni, hogy Szolnokot kivesszük az aradi üzletvezetőségből, de nem azért, hogy önálló üzletvezetőséget kapjon, hanem azért, hogy a fővárosban létesítendő központi üzletvezetőséghez csatolják. Az a terv ugyanis, hogy a fővárosi jobbparti és balparti üzletvezetőséget egyesíteni fogják és ehhez az üzletvezetőséghez csatolják Szolnokot, Hatvánt, Vácot a Dunántúlról valószínűleg Székesfehérvárt, szóval egy meglehetősen nagy körzetet. Ennek az intézkedésnek az a célja, hogy a központi igazgatással megakadályozzák a fővárosi pályaudvarokon folytonosan növekvő forgalom összetorlódását.

— Az aradi üzletvezetőség ezenkívül más változásokat is fog szenvedni. A létesítendő szabadkai üzletvezetőséghez fogják csatolni a szegedi vonalat, a szegedihez pedig a Tisza balpartján lévő vicinálisokat. Az aradi üzletvezetőség vasutvonalai jelenleg körülbelül a leghosszabb s ezért körülbelül 4—500 kilométernyi vasutat a mostani 2050 kilométerből különböző üzletvezetőségekhez fognak csatolni. Az aradi üzletvezetőséghez fogják azonban kapcsolni Nagyváradot, amely eddig Kolozsvárhoz tartozott, de amelynek vonalai már eddig is nagyjából az aradi üzletvezetőséghez tartoztak. Ezenkívül megmarad az aradi üzletvezetőségnek a lupényi, petrozsényi és nagyszabasi vonal is.

— Természetes, hogy ezek a változások nem egyszerre, hanem egyenként fognak megtörténni. A jövő évben egyelőre a szabadkai üzletvezetőséget fogják létesíteni s azután szukcesszive viszik keresztül a többi változtatásokat. Addig, míg az üzletvezetőségek teljes berendezése megtörténni, el fog telni öt-hat esztendő is. A szolnoki akciója azonban — ismételtelen kijelentem — véleményem szerint aligha fog eredménnyel járni.

Magyar szindarabok bécsi színházakban.

(A két Caruso. — Hálátlan komikus.)

— Bécsi levél. —

Alig múlt el még a kánikula s Bécs máris benne van a „Hechsaison“ban, vagy ha úgy tesszük, a „földényben“. Az előkelő világ talán még nem érkezett vissza a fürdőhelyekről a császárvárosba, de az élet nélkülük is mozgalmas s ami a szezon beálltának biztos jele: a színházak egymásra különös szenzációkkal kedveskednek a közönségnek. Lehár Évjájának próbái már javában folynak, Fall is elkészült új operettjével. A Burgtheater különböző jogcímei alatt díszelőadásokat tart, míg a Hofoper-ben Caruso énekel, természetesen nap-nap után telt ház előtt.

A Deutsche Volkstheater azonban néhány nap óta konkurál az udvari operával. Caruso itt is énekel! De nemcsak a tenorok királya, hanem a híres Scotti és a szép Farrar Geraldine is vendégszerepelnek a Volkstheaterben. Az udvari opera igazgatója elsápadhat az irigységtől s mégsem tehet semmit az ellen, hogy Caruso egyidejűleg másik színházban énekel, a Volkstheaternek pedig a három világhírű színész fellépte alig pár koronájába kerül. A vendégfellépések Molnár Ferenc Testőrijével vannak szoros összefüggésben.

A „Testőr“ második felvonása tudvalevőleg az Opera páholyában történik, a Pillangó-kisasszony második felvonása alatt. Míg a színészek a cselekményt tovább viszik, addig a háttérből Puccini operájának gyönyörű melódiai hallatszanak. A Volkstheater igazgatósága tavaly három jőnevű operaénekest szerződött, hogy a színpalak mögött énekeljenek. Ez meglehetősen drága mulatság volt, de miután a darab nagy sikert aratott, a kiadás nem játszott szerepet. Az idén azonban nem ment a dolog ily simán. Csütörtökre ismét a Testőr volt kitűzve s az igazgatóság csak az utolsó pillanatban tudta meg, hogy énekesei nincsenek Bécsben, a szünet alatt elszerződtek. Már-már le akarták venni Molnár darabját a műsorról, midőn a színházi titkárnak egy kitűnő ötlete támadt: egy óriási gramofont vásárolt s három lemezt, melyekre Caruso, Scotti és Farrar kisasszony énekeltek. Az előadás előtt drukkoltak a színészek, hogy a kísérlet nem válik be: a gramofon előadás közben elromlik, vagy az illúziót a recsegő hangfőnkre fogja tenni. A próba azonban fényesen sikerült, az illúzió teljes volt, a hatás pedig rendkívüli. Caruso oly szépen énekel, hogy maguk a szereplők is csak igen halkán beszélgettek s a publikum figyelme egy időre a cselekményről az énekre terelődött. A Testőr előadása, s ennek keretében a Pillangó kisasszony pompás második felvonása, ennél többet már csak nem nyújthat egy direktor a közönségnek?

A színház körüli embereket még mindig foglalkoztatja Pallenberg szerződésessége. A kiváló komikus ugyan még tavaly leszerződött Kálmán Imre Obsitosának egyik szerepére. Pallenberg most Münchenben a „Szép Heléna“ Menelausát játssza s kijelentette, hogy nem lép fel a „Jó pajtás“-ban (ezt a címet adták az Obsitosnak Bécsben.) Ha szerződésénél fogva kényszerítik rá — mondotta Pallenberg — úgy eljátsza a szerepet, de nem lesz benne köszönet. Az afférról most Kálmán Imre is nyilatkozik egy bécsi lapban. Az érdekes részleteket tartalmazó nyilatkozat a következő:

— Körülbelül három év előtt Fall Leó meghívására végignéztam Bécsben a kedélyes paraszt premiérjét. Ekkor tűnt fel nekem Pallenberg, aki abban az időben még egész ismeretlen kis színész volt. Megkértem Karozag igazgatót, hogy a Tatárjárás előadására szerződtesse Pallenberget. Karozag az én kérésre megtette, hogy az ismeretlen, kezdő embert szerződtesse s én meg-

hívtam Pallenberget Budapestre, hogy itt nézze végig a Tatárjárás előadását. Pallenberg el is jött, megnézte Sarkadi briliáns alakítását, tanulmányozta felfogását, ellette mozdulatát, ötleteit, rögtönzéseit s amit elfelejtett a budapesti rendező újból betanította. Pallenberg nagy sikert aratott, neve egyszerre ismertté lett, ünnepezték, agyondi-csérték s nem tudta senki, hogy alakítása nem volt eredeti, hanem Sarkadiénak közönséges másolása. A Tatárjárásnak s így nekem köszönhetett mindent s ezt azzal hálálta meg, hogy az 50 ik előadás után hirtelen beteget jelentett, „ideges“ lett, szanatóriumba vonult vissza. Faképné hagyott engem, direktorát, a darabot, melyet dacára a nagy sikernek, emiatt le kellett venni a műsorról.

— Dacára ennek, az Obsitos egyik kitűnő szerepét neki szántam. Pallenberg már akkor elszerződött, de én csak azzal a feltétellel adtam a darabot az An der Wien színháznak, ha ő játssza a szerepet. Az igazgatóság ebbe nem ment bele, én erre visszavontam darabomat. Később hajlandó voltam lemondani Pallenberg közreműködéséről. Most már Pallenberg volt az, aki azzal biztatott, hogy szerződését felbontja s a szerepet eljátsza. Ajánkozását visszautasítottam, mire ő leutazott hozzám Pestre s kijelentette, hogy a szerepet okvetlenül neki kell eljátszania. Szemrehányást tettem neki, hogy miatta egy szezon elvesztettem, ő azonban nem hagyott békét s végül — átadtam neki a szerepet. A darabot benyújtottam a Bürgertheaternek, Fronz igazgató csak hosszas rábeszélés után szerződött a megbízhatatlan színészre. Pallenberg tulboldog volt és — Münchenbe utazott vendégszerepelni. Két hónapig nem adott életjelet magáról s most mindezek után kijelenti, hogy nincs kedve a szerepet eljátszani. A tulajdonképeni oka lemondásának pedig az, hogy Londonba szerződött magasabb gázzal.

MULATSÁGOK.

(=) Az első szüreti mulatság. Az építőiparosok ma este a városligeti vendéglőben szüreti mulatságot tartottak, amely minden tekintetben fényesen sikerült. A tánc egészen a reggeli órákig tartott.

(=) A nyomdászok szüreti mulatsága. A könyvnyomdászok vasárnapi szüreti ünnepélye iránt olyan nagy érdeklődés nyilvánul, hogy a mulatság teljes sikere máris biztosítva van. Mégis a rendezőség, ugyszólván, a legutolsó pillanatokig létkes odaadással fáradozik azon, hogy az első nagyszabású szüreti mulatság semmi kivánnivalót se hagyjon hátra. A szüreti mulatságot az Ébredés dalkör énekszámai fogják változtatossá tenni, míg a tánchoz egyik elsőrangú cigányzenekar szolgáltatja a zenét. Előreláthatólag igen sokan lesznek jelmezben s a mulatság mulatságos jelmezes figuráival valóságos látványosság szamba fog menni. A szüretelés este nyolc órakor kezdődik a ligeti vendéglőben. Belépődíj 1 korona 20 fillér, családjegy 2 korona.

(=) Az október második kabaré, amelyet az aradi pincéreket segélyező és elhelyező egyesületének kebelében alakult műkedvelő társaság rendez az Urbán Iván főispán fővédnöksége alatt létesülő pincérménház javára, nagy előkészületek előzik meg. A tevékeny rendezőség mindent elkövet, hogy az estély, mely a szezon beköszöntője lesz, méltó legyen az aradi pincéregyesület jó hírnevéhez. A kabaré műsorát nívós számokból állították össze, mert előrelátható, hogy az estély hozzáértő, intelligens publikumot vonz a Központi dísztermébe. Érdekessége a műsornak Bubiye János és Tarnóczy Béla kabarészámai. Az előbbi saját szerzeményű költeményeit fogja felolvasni, az utóbbi pedig, aki szintén tagja a rendező egyesületnek, saját kompozícióját játssza el gordonkán. Az estélyen szerepel Szalay Aranka zongoratanítónő és Sulik Kálmán hírlapíró is, aki a műsorból fogja konferálni. Változatosságot visz a műsorba egy ötletes kis bohózat és egy világszerte ismert drámajáték.

(=) Regruta bál. Az 1911. évben besorozott regruták folyó hó 30-án este fél 9 órakor az ipartestület tánctermeiben regruta bálát rendeznek. Tekintve, hogy a mulatság szigorúan zárt jellegű lesz, a rendezőség gondoskodott arról, hogy meghívók csakis illetékes kezekbe kerüljenek.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Anyák könyve. Egy hasznos munka hagyta el a napokban a sajtót. Láng Mihálynak, az aradi tanítóképző jeles igazgatójának egy régi, kitűnő paedagogiai vezérfonala jelent meg második kiadásában az Ingusz cégnél Aradon. A könyv első része a kisdedovó intézetek berendezésével és az ovónő jogaiival és kötelességeivel foglalkozik s ebben a szakaszában iskolai tankönyv. Második felében azonban olyan anyagot tartalmaz, amely minden anyát érdekkel. Kedves, vonzó előadásban ismerteti a csejermőnek és a 3 éven aluli gyermeknek életét. A nevelési szabályokat, a testi-lelki erők fejlesztésének mikéntjét a gyermeki élet sajátos nyelvével mutatja meg. Amit a gyermek imájáról, a dal, a vers és a mese nevelő hatásáról ír, nemcsak mélyen járó paedagogia, de csupa szín és hangulat. Megérezzük ezekben az ép úgy tudományos, mint melegen poetikus fejtegetésekből, hogy a nevelés művészetében az okos tudatossághoz sok-sok érzés is kell. A lelkünk teljes és forró odaadása. A szuggesztív hatásoknak ezer spontán, finom változata. Erő és gyöngédség, logika és artiztikum termékeny ölekezése. Egy csodás, édes egybefonódás a gyermeki lélekkel, amelyet magunkhoz csókolunk melegen, érlelőn; rügyecskét, szirmocskát bontóan, mint a nap a rózsbimbót... Sok-sok szép és okos utmutatást talál minden szülő a játékról és társalgásról szóló fejezetekben. Fényes az a fejtegetés, amely a munkaszerű foglalkozás nevelő hatásával foglalkozik. A helyes beszédre való szoktatás módjával, a szemlélet fontosságával és szabályaival végzi be munkáját a szerző. Jól tette, hogy könyvében megmaradt a népszerű stílus és tárgyának elsősorban gyakorlati vonatkozásai mellett. Ezzel lehetővé tette, hogy a legszélesebb körben terjedjen a könyv és teljesítse nemes küldetését: a kisdednevelés javítását, érdekeinek előbbrevitelét. Bizonyos, hogy az aradi anyák körében is kedves fogadtatásra talál Láng Mihály művésztollal megírt, okos és igen-igen hasznos munkája. Keszler Károly.

* Az első színházi est. Az aradi nemzeti színház szezonja e hó 29-én, pénteken kezdődik. Szendrey Mihály színházigazgató most küldötte meg az előzetes jelentést, amely szerint magnyitól az „Ártatlan Zsuzska” világhírű és fényes kiállítású operett kerül bemutatásra. Az Ártatlan Zsuzsokát szombaton és vasárnap megismétlik, míg vasárnap délután a Gúny Baba kerül színre mérsékelt helyárrakkal. Ezen előadásokra jegyek esütörtök reggel 9 órától váltakozhatók.

* Zigmár az Urániában. (Bemutató előadás.) A párisi apacsvilág királyát Zigmárt, kinek neve ma már világszerte fogalomná vált, szombaton megismerte az Uránia színház közönsége. Páris, Berlin, Bécs, Budapest és most az aradi Uránia színház, ezek a stációi Zigmárról készült szenzációs mozgófényképnek. Lazil Leó előkelő francia író regénye nyomán készült a kinematográfia, eme legújabb remekműve, mely Zigmárnak, a párisi apacskirálynak és Broquet Pálnak, a szeniális detektívnek elkészített harcát mutatja be, melyben Zigmár szenved tragikus bukást. A nagy érdeklődésre számítva, az Uránia színház előadásai már délután két órakor kezdődnek. 175

* Zigmár vasárnap az Apollóban. Szombaton mutatta be először az Apolló-színház a huszadik század legtekélyesebb s legnagyobb mozgófényképdionáját: Zigmárt. Az aradi kö-

zönség oly nagy érdeklődést mutat a szenzációs dráma iránt, amilyenre még nem volt példa. Nagy tömegekben lepték el a színház előtti teret s a rendőrségnek nagy erőmegfeszítésbe került a rendet fenntartani. A színház nézőterének minden talpalatnyi helyét elfoglalták valamennyi előadáson s nagy érdeklődéssel kísérté a közönség a meglepő fordulatokkal és szeniális ötletekkel felépített detektívdrámát. Elfogulatlanul konstataálni lehet, hogy az aradi közönséget is lázba ejtette Zigmár, a híres párisi apacsvezér izgalmas története. A kolosszális képet vasárnap minden előadásban bemutatja az Apolló színház. A színház igazgatósága gondoskodott arról is, hogy több villany-szellőztető működjön állandóan a nézőtérben s így bárhogy is tele legyen a színház, mindig friss, egészséges levegő van a nézőtérben s a fayerben. Vasárnap a kora délutáni óráktól kezdve éjjel tizenegy óráig megszakítás nélkül előadást tart az Apolló. 177

Művész-rajongás a tébolydáig.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 23

A Művészházban Italo Bross olasz festővel közösen egy külföldön élő magyar szobrászművész állította ki munkáit. Lándori Vilmos a váratlanul, az ismeretlenből felbukkanó magyar szobrász-talentedet tizenkét hatalmas kompozícióban, kivitelben egyaránt meglepő szobrot állított ki és a fővárosi sajtó egyhangú elismeréssel állapítja meg, hogy monumentális alkotásai művészi, kiforrott egyéniségűek, hogy készítőjük kész és egész művészember.

Nem Lándori Vilmos az első és egyetlen magyar, akinek külföldről kell visszajönnie közénk, hogy sikert arathasson. Írók, zeneszerzők, festők, szobrászok, tudósok járták meg Lándori előtt ugyanezt az utat hazulról a külföldre: ismeretlenül és nyomorogva, a külföldről haza: hírnévvel, dicsőséggel, vagyonnal megrakodva. Nincs megmondhatója annak, hogy hány derék, istenáldotta tehetség vész el végképen ebben a vándorlásban Magyarország számára. Talán Lándorit is elvesztettük volna, ha nem kerül az életébe egy sajtósági, lelkesedni, rajongani és fölfedezéseiről romboló vasakarattal dolgozni tudó ember, aki életével fizetett meg nagy lelkesedéséért.

Egy évtizeddel ezelőtt Lándori Vilmos szegény, rossztüdejű, köhécselő, beteg fiatal ember volt. Festőnek készült és mint megannyi fiatal piktor, ő is pénz nélkül, egészség nélkül, de fiatalos hevülésekkel és ambícióval telten nézett a jövőjébe. Sorsa egy különös emberrel hozta össze: munkás, maga erejéből szép pozícióba jutott emberrel, aki csupa jószívű és melegség volt az élet ifju vívódásában vergődők iránt. Pénzt adott, pénzt gyűjtött ismerősei között Lándori számára: menjen délre, ragyogó napsütéses olasz földre, foltozza meg ózonos levegővel rossz tüdejét, ittassodjon meg fejlődő talentuma az olasz művészettől. Lándori Gardone-ba került és ott a búbajos felső-olaszországi tavak vidékén nemcsak gyógyulást talált, hanem szerencsét is. A tüdőbajból kiláboló fiatal művészt egy dús gazdag olasz család leánya szerette meg és feleségül is ment hozzá. Lándori Vilmos azután apósa nagy építési vállalatánál dolgozott és hamarosan elismert nevű műépítész lett. A festőpaletta és ecset sutba került: Lándori csak épített, épített. Vagyont épített össze magának. Amikor már jómódban, boldog családi körben élt, a harminc év küszöbén álló férfiuban föléledtek a művészi ambíciók. Ezuttal azonban nem a festőállvány vonzotta, hanem az agyagos esőbőr és a mintázó fa: szobrokat készített eleinte a maga kedvtelésére. Akik látták Lán-

dori munkáit, ámulattal, elragadtatással beszéltek azok művészi értékéről.

Pár esztendővel ezelőtt a véletlen, amely oly nagy szerepet játszott Lándori életében, Gardoneba vetődött nyári kóborlásában az ifjúkori támogató jóbarát: néhai Nagy Sándor a pécsi részvénytörzs igazgatója. Az a beteg, szegény Lándori, akin ő segített, már nem volt, de a másokért mindig tevékenységre kész ember az egészséges, boldog és gazdag Lándori-ban is megtalálta azt, amit portálhat, ideges és fanatikus buzgalommal kijárhat, elősegíthet. Megnézte Lándori gardonei szobrász-műtermét és rajongással, csodálattal, lelkesedéssel telve jött el onnan.

— Ezeket a szobrokat ki kell állítani! Magyarországon kell kiállítani! Csak bizza reám, majd én megcsinálom! — mondotta tüzes fanatizmussal Lándorinak Nagy Sándor.

Tele volt a lelke Lándori-lázzal, a zsebe a gardonei szobrok fényképeivel, amikor hazajött Olaszországból. Fáradhatatlanul járt-kelt, agitált. Beszélt Wolfner Zsigmonddal, Lyba Károlylyal, a kultuszminisztérium embereivel Lándoriról, teleharsogta Budapest művészi köreit az új talentum nevével és a nehézkes, sűrű vérű magyar érdeklődést, a még sűrűbb vérű hivatalos köröket meg tudta mozgatni Lándori Vilmos érdekébe, akiről addig azt sem tudták, hogy él.

Mennyit beszélt ezekben a napokban Lándori szobrászról: a momentális Kötöröről, a megragadó Verseyről, a karakterisztikus Damagógról és a többiekről, amelyeket most annyira dicsérnek a műkritikusok. Hónapokig folyt ez az agitáció, amelynek igazán emberfeletti munkájában összeroppant az a robusztus szervezet, amelyet Nagy Sándor küzdelmes ifjusága amugy is aláásott. Tragikus véget ért a csodálatos munkás ember. Az a hír, hogy fanatikus munkája célt ért, hogy a kormány és a képzőművészeti társulat hajlandók elősegíteni Lándori Vilmos szoborkiállítását, megzavarta a tulfeszített idegzetet, álmatlan éjszakákon megdolgoztatott agyvelőt.

Egyik pécsi lapban 1909. májusában az örömbir diadalára vezérsíkket írt Nagy Sándor Lándoriról és a kiváló szobrászt a magyar művészet Napoleonjának mutatta be, nevét babérosztoruval övezve szedette ki a lap élén. Már ekkor megkezdődött a bomlás: éjszaka rög-tönzött bankettet rendeztek az általa fölfedezett művész tiszteletére és úgy gyűjtötte össze a kávéházakból az embereket Lándori ünneplésére... Másnap kimerülten esett össze, egy hét múlva Bécs mellett vergődött egy szanatóriumban és egy hónappal utóbb meghalt.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Elmebajos orvos. A gyulai elmeegógyintézet igazgatósága ma arról értesítette az aradi kir. törvényszéket, hogy a Kiss Andrásné bába-asszony magzatelhajtásába belekevert Fényes Samu dr. nőorvos az eddigi megfigyelések alapján valószínűleg elmebeteg. Az elmeegógyintézet a további megfigyelést tartja szükségesnek.

§ Sulyos büntetés a bécsi forrongásért. Bécsből jelentik: A vasárnapi tüntetésen tartóztatott zavargók közül ma többeket ítéltek el, még pedig néhány tüntetőt rendkívül sulyosan. Igy Zorenz Adolf 16 éves munkás két évi sulyos börtönt, Bambusz Lipót mázoló egy évi sulyos börtönt, negyedévenként egy börtőnnel, egy asztalossegéd pedig négy havi fogházat kapott.

A gyilkos forradalmár

utolsó órái.

(Sztolipin merénylője kivégzés előtt. — A cár százezer rubeles ajándéka a miniszterelnök özvegyének.)

Távirati tudósítás.

Kiev, szeptember 23

Bagrov bűnpörének tárgyalása tegnap délután fél négy órakor kezdődött a katonai bíróság előtt. A tárgyalásra mindössze öt tanút idézték meg. A tárgyaláson Reinhardt tábornok elnökölt s mint tanu jelen volt Kuljabko ezredes, a kevi titkos rendőrség főnöke is. Jelen volt a tárgyaláson az igazságügyminiszter is. A katonai bíróság kötélhalálra ítélte Bagrovot, de az ítéletet még a cárnak meg kell erősítenie. Az ítéletet megerősítő cári rendeletnek szeptember 28 ig kell megérkeznie, hogy az ítélet jogervényre emelkedjék. Azt hiszik, hogy az ítéletet már hétfőn reggel végre fogják hajtani.

A gyilkos vallomása.

Bagrov a halálos ítélet kihirdetését ugyanazzal a fagyos nyugalommal hallgatta meg, amelyet az egész tárgyalás alatt tanusított. *Beismerő vallomást tett, úgy, hogy a Kuljabko által behívott tanukat elbocsátották.* Bagrov elmondotta, hogy nem neki, hanem *Murajev és Fjiljev forradalmároknak kellett volna Sztolipint meggyilkolniok* s az ő feladata csak az volt, hogy a merénylet végrehajtására felügyeljen. Murajevet azonban elfogták, mielőtt a merényletet elkövethette volna. Murajev a rendőrség őrszobájában öngyilkosságot követett el, amelyet a rendőrség eltitkolt. A Sztolipin ellen való merénylet okából Párisból Kievbe érkezett forradalmárok ekkor Bagrovot alternatívára állították, hogy vagy végrehajtja ő a merényletet, vagy pedig *mint árulót fogják eltenni láb alól.* Bagrov az előbit választotta, hogy a forradalmárok előtt rehabilitálja magát. A merénylet napján a titkos rendőrségnek tudomására jutott, hogy Bagrov atyjának házában Pétervárról érkezett forradalmárok fognak megszállni. Erre detektívek vezették körül a házat s amikor Bagrov kilépett a kapun, *letartóztatták.* A titkos rendőrök vezetője azonban intézkedett, hogy azonnal ismét szabadon bocsássák s így szólt a detektívekhez:

— *Hagyjátok, hiszen ez hű emberünk!*

A detektívek tovább is megszállva tartották Bagrov házát, mialatt Bagrov már a színházba érkezett s ott revolverét a színpad alatt rejtegetve Sztolipin közelébe férközött s elkövette a merényletet.

Közvetlenül az ítélet kihirdetése után Bagrov így szólt:

— *Éhes vagyok, adjatok ennem.*

A tárgyalás folyamán Bagrov egy szóval sem árulta el bűntársait, sem pedig a forradalmárok titkos szervezetéről nem adott fölvilágosítást. A tárgyaláson jelen volt az igazságügyminiszter és Ivanov tábornok, akinek hatáskörébe tartozik a katonai bíróság ítéletének megerősítése. A tárgyalás délután négy órától kezdve késő éjjelig tartott. A tárgyaláson kihallgatták Kuljabkot, a titkos rendőrség főnökét is. Kuljabko kijelentette, hogy feltétlenül megbizott Bagrovban s azt állította, hogy Sztolipinnak is tudomása volt róla, hogy Bagrovot a színházba beocsátották.

Sztolipin temetése.

Kiev, szeptember 23. Sztolipin miniszterelnök temetése tegnap délután történt meg. A követségi paloták félárhóra becsújtották zászlóikat. A templom előtt a teret hatalmas ember-tömeg töltötte meg. Koszorút küldtek az öz-

vegy cárné, az oldenburgi herceg és hercegné és a duma elnöke. A koporsót a koszoruk tökéletesen botakarták.

Pétervár, szeptember 23. A cár Sztolipin özvegyének százezer rubel támogatást folyósított.

HIREK.

A könyv halottja.

— *Öngyilkos hivatalnok.* —

Távirati tudósítás.

Budapest, szeptember 23.

Szokatlan okból követett el öngyilkosságot *Kenedi Béla* fiatal magántisztviselő. A *Korán* olvasása és a törökök kikerülhetetlen végzetébe, a Kismel-ben való hit adott fegyvert az életunt ifju kezébe. Mohamed böles könyve megzavarta *Kenedi Béla* gondolkozását. Minden dologban a végzet ujját látta, amelynek könyörtelensége elől nem lehet menekülni.

A múlt évben végezte el a kereskedelmi iskolát a tizenhét éves *Kendi Béla* és édes apja, *Kendi Antal* butorkereskedő egy üzletbe adta gyakornoknak. *Székely Ignác* Erzsébet-köruti szerszámüzletében dolgozott a hatalmas termetű, erős fiatalember. Főnökének hamarosan megtetszett a munkássága és október elején már fizetést is szándékozott neki adni. Örömmel ujságolta ezt a fiu szüleinek, akik azt hitték, hogy most már megnyugodott és nem gyötrődik képzelődésekkel. Tegnap együtt ebédeit az egész család és ebéd után *Kendi Béla* érzékenyen bucsuzott édesanyjától és elment.

Késő este a Rákóczi uton levő *Adria*-szállóban bérelt szobát. Kora reggel a szálló személynete *Kendi Béla* szobájából revolverdörrenést hallott. Feltörték a szoba ajtaját és az ágyon fekvő látta a fiatalembert. *Melléből patakzott a vér.* Kezében revolvert szorongatott. Nyomban értesítették a mentőket, akik a Rókus-kórházba akarták szállítani, de a szerencsétlen még utközben meghalt.

A szálló szolgálja az öngyilkos szüleihez sietett és értesítette őket a rettenetes csapásról. *Kendiné* eszméletlenül terült el. *Kendi* apja a kórházba szaladt és térdre bukott az orvosok előtt, kérte, mentsek meg fia életét. Itt adták oda a szerencsétlen embernek fia utolsó levelét. Az öngyilkos ezenkívül egy kassai urileánynak, a rendőrségnek és egy barátjának is írt. A szerencsétlen apa ezeket mondta fia öngyilkosságáról:

— *Szegény fiamat az olvasmányai kergettek a halálba.* Amikor a *Korán* t olvasta magyar fordításban, már *öngyilkosságot* kísérelt meg, de sikerült megakadályoznunk. Üzletbe adtam, mert azt hittem, hogy az élet realitása kigyógyítja. Az sem használt. Levelében azt írja, hogy *végzetét el nem kerülheti.* A rettenetes csapás feleségemet az ágyba döntötte és engem is tönkre tett.

— *Az időjárás.* (Az országos meteorológiai intézet hivatalos jelentése.) Jóslat: Lényegtelen hőváltozás s nyugaton sok helyütt eső várható. — *Távirati prognózis:* Enyhe, nyugaton eső. — A hőmérséklet déli 12 órakor 22-8 Celsius fok.

— *A miniszterelnök utazása.* *Budapestről* jelentik: *Khuen-Héderváry* Károly gróf miniszterelnök ma délután hédervári birtokára utazott, ahonnan hétfőn reggel tér vissza a fővárosba.

— *Kossuth Ferenc betegsége.* *Soltról* jelentik: *Kossuth* Ferenc állapota már annyira javult, hogy a pártvezér ma elhagyhatta az ágyát. Bár *Kossuth* még gyöngélkedik, orvosa bizik abban, hogy pár napon belül visszatérhet a fővárosba.

— *Uj földrengés Kecskeméten.* *Kecskemé-7* ről jelentik: Hajnali 3 órakor 2 másodpercig tartó földalatti morajtól kísért gyenge földrengés volt érezhető. A kisebb tárgyak megmozdultak és a kutak vize zavaros lett. *Habenicht* tanár góthai csillagásznak jóslatát arra vonatkozólag, hogy szeptember 22-én újabb földrengés lesz, sokan emlékeztetben tartották s ezek között különösen nagy izgalom volt észlelhető. Az éjszakát sokan a szabad ég alatt töltötték. — Itt említjük meg, hogy *Nagykőrösről* érkezett jelentések szerint, a földrengés által eösen megrongált református templom kijavításához már hozzáfogtak. Az izraelita hitközség imaháza is annyira megrongálódott, hogy az újévi és az ezt követő nagyobb ünnepeken az istentiszteletet a városi szálloda emeleti dísztermében tartják, melyet a városi tanács e célra készségesen átengedett.

— *Aradi önkéntesek tisztvi vizsgája.* A nagyváradi 17. gyaloghadosztály önkéntesei, akik közé a 33. gyalogezred önkéntesei is tartoznak, tegnap fejezték be a tisztvi vizsgákat. Az eredmény, mint már több év óta, úgy az idén is, az aradiak javára a legjobb, kik e versenyben a *csabai* és *nagyváradi* önkénteseket előzték meg. A siker elsősorban az önkéntes iskolai vezetőségének és tanárainak érdeme, kiknek élén *Winkler* Rudolf kapitány iskolaparancsnok és *Herbay* Emil főhadnagy, képzőtiszt állottak. A 17. hadosztály önkéntesei közül a legjobb sikerrel *Eckhardt* István dr. lett képesítve. Az aradi önkéntesek közül harminonégyet képesített a bizottság, ezek névsora a következő:

Ámont János, *Bácskay* József, *Bitto* Géza, *Blaha* István, *Csillag* Vilmos, *Eckhardt* István, *Faragó* Tibor, *Farkas* László, *Fekete* Gyula, *Franvó* Lajos, *Fülöp* Béla, *Herbstein* Izsó, *Holländer* Oszkár, *Homonnay* Tivadar dr., *Irikovszky* János, *Kovács* László, *Magyar* Viktor, *Markovits* Samu, *Mencel* Marcell, *Méri* Emil, *Mittermayer* Ödön, *Némethy* Emil, *Petrán* Iván, *Popper* Sándor dr., *Rátky* Frigyes, *Répassy* Ödön, *Schlieffer* Ede, *Sziebig* Béla, *Stiegler* Győző, *Suhajda* Béla, *Szathmáry* László, *Tóth* Pál, *Van der Venne* Manó és *Veszprémy* József.

Az ezred önkéntesei közül hatot utasítottak második évi szolgálatra. Az önkéntesek örme-teri kinevezése valószínűleg már holnap vagy holnapután fog napiparancsban megjelenni.

— *„Urbán Iván-faser szanatórium.”* Ez lesz a neve annak a nagyszabású egészségi intézménynek, amelyet Aradon az *Orczy*-utcán fognak felállítani. Az általános, minden betegség gyógyítását felölelő aradi szanatórium alapítói ma délelőtt értekezletet tartottak a vármegyházán *Urbán* Iván főispán elnöklésével. Az alapítók nemes törekvésükhöz Arad népszerű főispánjának munkálkodását kérték. *Urbán* Iván készséggel jelentette ki, hogy támogatja az alapítás szép eszméjét és maga is mindent elkövet a nagyrahitott intézmény létrejövése érdekében, egyben pedig megengedte, hogy a szanatórium az ő nevét viselje. Az értekezlet elhatározta, hogy a szanatórium részvénytársaság egyelőre háromszázezer korona alaptőkével alakul meg. A részvényaláírási ivatek a napokban bocsátják ki. Az alaptőkét valószínűleg hamarosan lejegyzik, mert számos tekintélyes, vagyonos egyén biztosította támogatásáról az intézetet.

— *A Gyulay-Lukácsy-ügy.* Az *Est* tegnapi száma közli: „Annak idején Az *Est* megírta, hogy az az ellentét, amely *Gyulay* István gróf és a jószágkormányzója, *Lukácsy* Lajos dr. aradi ügyvéd között támadt, békés elintézését nyert. Tudvalevő, hogy ebben az ügyben választott bíróság ült össze, amely ítéletet nem hozhatott, mert időközben *Gyulay* István gróf megbízottjának kezdeményezésére a felek egyezséget kötöttek. Ilyenformán azok a cikkek, amelyek erről az ügyről Az *Est* ben megjelentek, tárgytalanokká váltak.”

— **Terjed a kolera.** *Budapestről* jelentik: Ujpesten csak nem akar szünni a kolera, amiben alighanem része van annak, hogy a tisztaság nem épen ideális. Ennek kiáltó bizonyítékát adta az a hallatlan eset, hogy a kolera-barak portás-családja, kocsisa, ápolónője is megkapta a kolerát és belepusztult. Azóta feloldották Ujpestet a zár alól, de ez az intézkedés meglehetősen könnyelmű volt. Ma sokkal inkább komoly a veszedelem terjedésének a lehetősége, mint valaha volt. Tegnap reggel öt beteget szállítottak be a járványkórházba, mindannyit a Váci-ut 38. számú, illetve a szomszédos házból. Az öt kolerás beteg a következő: *Domonyi János, Nyemec Józsefné, Nyemec Verona, ifj. Pavlicsek József, Falfás József.* Egyedül Nyemec Józsefné maradt életben a megbetegedettek közül, a többi négy néhány órai kiszívódás után belepusztult a szenvedéseibe. A fővárosban ma sem fordult elő megbetegedés, de még gyanús eset sem. Ma negyednapja pihen a járvány. Tartani kell tőle, hogy Ujpest felől újra beszökik Budapestre is.

— **Eljegyzés.** Özv. *Vertán* Lukácsné leányát *Magdát*, eljegyezte *Ébner Béla* honvédhadnagy *Ébner József* földbirtokos fia.

— **Egy bárónő halálos balesete.** *Ó-Tátrafüredről* jelentik: Egy nagyobb társaság ma 2 vezető kalauzolásával megmászta a Hévízgyűri csúcsot. Visszatérés közben a társaság egyik tagja, *Mitnách* bárónő 200 méter magasságból lezuhant és *halálra zuzta magát.* A vezetők előadása szerint a bárónő tiltakozásuk dacára előbb oldotta le magát a köteletről, mint azt szabad lett volna s alig haladt így egy pár lépést, lezuhant. Tátrafüredről azonnal egy expedíció indult el, mely a szerencsétlenül járt bárónő holttestét a fürdőtelepre hozta.

— **Az első autotaxi Magyarországon.** A kereskedelmi miniszterium döntése következtében Arad dícsékedhetik azzal, hogy Magyarországon az első autotaxi itt kezdte meg működését. *Horovitz Gusztáv* kollégánk és társa tudvalevőleg folyamodtak a törvényhatóságokhoz, hogy engedje meg autotaxijainak a bérkocsi állomásokon való elhelyezését. Ezzel az autotaxi-kölcsönző vállalat *autotaxi-bérkocsi* vállalatá alakulna át. A közgyűlés meg is adta erre az engedélyt. A határozatot jóváhagyás végett felterjesztették a miniszterhez, aki mai határozatával szanckionálta ezt a közgyűlési határozatot. Az autotaxiok tehát máától fogva bérkocsik módjára használhatók a megtalálható bármely bérkocsi állomáson.

— **A rendőrfőkapitány a hazardjáték ellen.** Utóbbi időben egészen közönségessé vált Aradon, hogy kávéházakban és más nyilvános helyeken a vendégek tiltott kártyajátékokat játszottak. Ebből több ízben botrány keletkezett, sőt — mint ismeretes — a Rákóczi-kávéházbeli merényletnek is tiltott szerencsejáték volt az oka. A rendőrség eddig is folytonosan üldözte a tiltott szerencsejátékokat, most azonban *Sarlot* Domokos rendőrfőkapitány, a legutóbbi esemény hatása alatt, *rendeletet adott ki* a rendőrség tagjainak, hogy fokozott éberséggel figyeljék a nyilvános helyiségeket és a szerencsejátékosok ellen a legszigorúbban járjanak el. A főkapitánynak ez az intézkedése nyugtalanosságot keltett a rendőrtisztviselők között. Eddig ugyanis csak éjfélig tartott a külső inspekció, míg, ha csakugyan eredményesen akarják keresztülvinni a főkapitány rendelkezését, úgy a nyilvános helyeket éjféli után is szemmel kell tartani, mert főleg akkor folynak a hazardjátékok. Épen azért mozgalom indult meg a tisztviselők körében aziránt, hogy azoknak a tisztviselőknek, akik előző éjszaka külső inspekciót tartottak, ne kelljen, úgy mint a többinek reggel 8 órakor, hanem csak később hivatalba menni.

— **Caruso vőlegény.** *Newyorkból* jelentik: *Trentini Emma* közölte a newyorki lapokkal, hogy tizennyolc hónap óta *jegyese Carusónak.*

— **Házasság.** Vasárnap délután tartja meg a minoriták templomába egyházi egybekelését Nagy Mihály aradi iparos Bayer Margitkával, Bayer Sándor háztulajdonos leányával.

— **Milliomosok adója.** A győrmegyei virilitások most összeállított új névsorából érdekesnek tartjuk kiemelni a következő adófizetéseket: Pannonhalmi főapátság 41987-68, Esterházy Miklós Mór gróf 36272-87, Győri székeskáptalan 31157-71, Khuen-Héderváry Károly gróf 27328-60, Weneheim Frigyes gróf és neje 14787-68, Győri püspökség 12181-30, Id. Esterházy Pál gróf 10887-26 korona.

— **Ki mentette meg gróf Leiningent?** A törökbecsei Leiningen-szobor leleplezése alkalmából lapunk is fölemlítette, hogy a hős vértanu tábornok cibakházi kalandjának már egész irodalma van és Jókaitól kezdve számosan novellisztikus formában is feldolgozták. Az egyik *Illésy Sándor* hadnagynak, a másik *Kohn Zsigmond*nak (aki később bécsi bankár lett) tulajdonítja a cibakházi csárda megrohanását és Leiningennek az osztrákok fogságából való kiszabadítását. Most Arányi Márknak egykori honvédtiszt fia, Klapka György tábornok keresztfia boldogult atyjának vindikálja gróf Leiningen Károly megszabadítását. Elmondja, hogy gróf Leiningen rövidlátó volt és így keveredett egy osztrák csapatba. A Ferenc Károly nevű viselő 52-ik gyalogezredből alakított 116-ik honvédszázalójt ugyanis ugyanolyan egyenruhát viselt, mint a vele szemközt álló osztrák katonaság. Arányi Márknak egy altiszt jelentette gróf Leiningen elfogatását, mire ő rögtön megtámadta a csárdát. Az osztrákok a pincébe húzódtak és onnan védték magukat. Arányi felszakította az ajtót és rájuk kiáltott, hogy adják meg magukat. Ki is jöttek egyenként és átadták fegyverüket. Leiningen már a pince lejárataánál köszönetet mondott Arányi atyjának, akit ép akkor ért hátulról egy lövés, mely fülét átfurta és arcát is horzsolta. Holtáig meglátszott rajta a forradás. Arányi főhadnagy a vérvesztéstől elájult s gróf Leiningen maga vitette őt két puskára fektetve a kórházba, ahol *Damjanich* tábornok is kitüntette. A parancsnok nélkül maradt csapatot *Talabér* hadnagy vette át, akit *Horváth Mihály* Leiningen megmentőjének tart. Arányi Budavár bevétele után cibakházi bravurjáért a harmadosztályú vitézségi érmet kapta és kapitánynya nevezték ki.

— **Erdővásárlás.** Néhány évvel ezelőtt tudvalevőleg a gróf *Latour-féle* nagy erdőbirtokot egy román konzorcium vásárolta meg. Most ennek a birtoknak egy részét, ezer holdnyi erdőterületet, amely a marosmenti Beletháza környékén terült el, megvette *Seidner Bernát* és fiai marosborsai fatermelő cég. A birtok erdőállományának kitermelését már az ősz folyamán megkezdik. A birtokeladást a Mayer S. A. és Blau cég közvetítette.

— **„A kolera közeledik az aradi határhoz!”** Az első kolera-gyanús hírek tegnapelőtt kaptak lábra ezidén Aradon. Az a hír keringett, hogy *Miklakán* kolera-gyanús megbetegedést konstátáltak. Azt nyomban meg lehetett tudni, hogy kolera-gyanúról se *Miklakán*, se Aradon nem tudnak semmit, de az csak most derül ki, hogy miből keletkezett a riasztó hír. A miklakai zsilipnél állandó rendőrszem van. A derék rendőr tegnapelőtt reggel azt hallotta, hogy négy miklakai munkáson már második napja olyan gyors anyagcsere jelenségei mutatkoznak, aminőt a hivatalos kioktatás a kolera jelei közé soroz. A rendőr haladéktalanul megtelefonálta Aradra és lélekszakadva jelentette a telefon kagylóba:

— **Jelentem alássan a kolera közeledik az aradi határhoz!**

A vészir és a négy gyanús megbetegedés hallatára a hatósági orvos és két rendőrtisztviselő azonnal kirobogott Miklakára, hogy elébe menjenek a határ felé közeledő kolera-nak. Ám se a határon innen, se a határon túl nem találtak kolerát és megállapították, hogy az, amit a zsilipre vigyázó rendőr a határhoz közeledni látott, nem kolera — csak hevenybélhurut.

— **Elmarad a népfelkelők jelentkezése.** A honvédelmi miniszter *Aradmegvéhez* és *Aradvároshoz* leiratot intézett, amelyben a törvényhatóságok fejeit annak közzétételére hívta fel, hogy a *népfelkelők jelentkezése* ez idén is elmarad.

— **A leleplezett tolvajbanda.** Jelentettük, hogy az aradi rendőrség nagyszabású tolvajbandát leleplezett le, amely a *Pollák Arnold* szállítócég szállítmányait már évek óta fosztogatta és ezzel több ezer koronára rugó kárt okoztak. A rendőrség ma is felytatta a nyomozást és kiderült, hogy a társaságnak még két tagja volt, ezek *Petyó Andrásné* és a fia *Petyó István*, aki régebben kocsis volt a *Pollák* cégnél.

— **Kegyetlenül kivégzett gyujtogató.** *Károlyvárosból* jelentik: *Pribni* községben az utóbbi időben több tüzeset fordult elő. A lakosság hiába kutatott a gyujtogató után. Végre tegnap a parasztok a mezőn egy foglalkozás nélküli kefekötőre bukkantak s ezt az embert gyanúsították a gyujtogatással. Bár gyanujuk bizonyosságot nem nyert, a parasztok a szerencsétlen embert véresre verték, *szemeit kiszúrták* majd szalmát raktak rá és azt meggyújtották, úgy, hogy a tehetetlen ember *szenné égett.* A csendőrök eddig két parasztot letartóztattak.

— **Szabadulás a szanatóriumból.** *Budapestről* jelentik: Sokat foglalkoztak a lapok néhány hónap előtt *Heller Agoston* jómódu fővárosi banktisztviselő esetével, *Hellert*, akinek egy színésznővel volt rendkívül költséges szerelmi viszonya, családja tékozlás miatt a *Schwartz* szanatóriumba internálta. Azóta *Heller* barátai kieszközltek, hogy az állítólag elmebajos fiatalembert törvényszéki orvosok vizsgálják meg. Ennek eredményeként *Heller Agoston* ma délután két órakor visszanyerte szabadságát. Tegnap megjelentek a szanatóriumban a pestvidéki törvényszék hites szakértői: *Oláh Gusztáv dr.* és *Fischer Ignác dr.* orvosok, akik alapos vizsgálat után kimondották, hogy *Heller Agoston* teljesen normális, épelméjű, zárt intézetben való elhelyezésére nem forog fenn ok.

— **Vasúti szerencsétlenség.** *Berlinből* jelentik: *Wärtenbergben* *Pliningen* állomáson tegnap vasúti szerencsétlenség történt. Hibás váltóállítás következtében egy tehervonat neki ment egy másik tehervonatnak. Az összeütkezés folytán tűz támadt. *Ecnér* lokomotívvezetőt és *Gorgus* fűtőt egészen megszenesedett állapotban *holtan húzták ki a romok alól.* *Lenz* állomásfőnök a mentésnél *súlyos égett sebeket* szenvedett.

— **A leánygyilkos főhadnagy kegyelmi kérvénye.** *Szegedről* jelentik: Nagy feltűnést keltett tavaly ősszel *Muzsai János* szegedi honvédfőhadnagy tette. A főhadnagy ittas állapotban agyonlőtte a barátnője nővérét *Gábrriel Rózsit.* A hadbíróság három hónapi börtönrre ítélte a főhadnagyot és ítéletében kimondotta azt is, hogy *Muzsai* érdemtelen a tiszti kardbajtra. A három hónapot leülte *Muzsai* és azután *Daszkról*, ahol édesapja gazdatiszt *Gerliczy* báró uradalmában, kegyelmi kérvényt küldött őfelségéhez. Kérvényében hivatkozott arra, hogy nem volt észnél, mikor egy emberéletet kioltott s érdemellenül nagy büntetés lenne neki a börtön után még a kardbajt elvesztése is. A legfelsőbb hadur nem így gondolkodott s elutasította a kegyelmi kérvényt. És *Muzsai* most Amerikába készül.

— **Halálos benzinrobbanás.** A tegnapi *nagyhalmágyi* vásár halálos balesettel végződött. *Stern Armin* szesz-depotjában, valószínűleg egy eldobott gyufaszálatól, egy bádoggal benzintartály kigyulladt. A tartály égését *Kodrián György* zarándbányai földműves, aki a vásárra ment át, vette észre, ki azonnal a tűz eloltásához látott. Eközben azonban a láng a tartály belsőjébe hatolt s a benzin felrobbant. *Kodrián* oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy miközben kocsin haza akarták szállítani az uton kiszívódott.

— Elintézett affér. Az a kellemetlen affér, amely a Magyar Gáprepülők Szövetsége és Csermák János aviatikus aradi impresszáriói: Fehér Árpád, Fischer Mihály és Winckler József között támadt, ma befejeződött. A géprepülők szövetségének elnöke és titkára telefonon tudatták Fehér és Winckler nagyváradi megbízottaival, hogy nem akarták személyükben sérténi őket és amennyiben a nyilatkozatukat sértőnek találták, afelett sajuálkozásukat fejezik ki.

— Öreg emberek is hűségesen fogyasztják a természetes Ferencz József keserűvizet, mert kitűnő hashajtó hatása már kis mennyiség bevitelénél is elérhető. Az igazi „Ferencz József“-keserűviz fájdalom nélkül kellemesen működik; ezért még a legfinnyásabb egyének is kedvelik. — Dr. Burg, a francia orvos, így ír a természeti kincsünkről: „Csak ajánlhatom a természetes Ferencz József-keserűvizet, mert az elsőrendű. Hatása biztos, ize kellemes, nem okoz hascsikarást, sem utólagos eldugulást.“ Kérjük a fűszerüzletekben és a gyógytárakban kifejezetten „valódi Ferencz József“-vizet! 24—X.

— Magyar újságíró a francia légióban. Pécsről írják: Horvát Rezső pécsi fiu, aki különösen a tengerészet köréből vett tárcatémái révén a vidéki sajtóban ismert névre tett szert, egy évvel ezelőtt még a Pécsi Naplónál dolgozott, honnét a tengerpartra kiváncsi, a Fiumei Éstílap szerkesztőségének kötelékébe lépett. Sokáig ott se volt maradása és visszament Pécsre, ahol képességének megfelelő állást keresett, de hiába is talált volna, mivel nyughatatlan természete miatt amugy se maradhatott sokáig egy helyen. Most, mintegy 3 hónapja elhagyta pécsi szülői házat, nem hallottak róla semmit amíg ma Oran-i (francia gyarmatország) Saida városából küldött levelet, melyben értesíti ismerőseit, hogy fölvette a francia Legion d'Etrangére idegenek légiójának pipacszinű keppijét és immár francia katonai szolgálatban áll. Párisban sorozták be, onnét Lyon, Port Vendres és Oranon keresztül jutott el Saidába és rövidesen a Szahara vagy Tonkin lesz állomáshelye és amint írja, egyelőre nem bántják nagyratörő irodalmi tervek, hanem most megtalálta, mit keresett: idegen emberek között él, idegen földön és jó időre leszámolt azal, hogy visszatérjen.

— Foglalat a kávéházban. Mulatságos végrehajtási eseten kacagnak most Nagyváradon. Két aranyifju a minap tulságos hangosan mulatott a kávéházban, amiért a rendőrség fejenként 20—20 korona pénzbüntetésre ítélte. Az egyik fiatalember le is fizette a bírságot, a másik ellen azonban végrehajtást kellett foganatosítani, bár a jókedvű ifju a kis mellénysebéből is kifizethetné a büntetést. A végrehajtó köteletségéhez hiven el is járt, de az ifju lakását nem tudta kikutatni, bár az illető napról-napra ott mulatott a Royal kávéházban. A nagyváradi kihágási bíróság azonban nem tudott belenyugodni az ügynek ilyképen való elintézésébe és valódi amerikai ötletösséggel a következő végzést fogalmazta meg: 20 korona pénzbüntetés és a még felmerülő költségek erejéig N. N. nagyváradi lakos (lakik!) — a Royal-kávéházban található, ingó és ingatlan vagyonára a végrehajtási eljárást elrendelem. Nagyvárad, 1911. szeptember 21. Rác alkaptány. A napokban tehát megperdül a dobszó a nagyváradi Royalkávéházban N. N. ur ingó és ingatlanai felett.

— Katona zene. Ma este a Fehér Kereszt szálloda ujonnan átalakított téli kertjében a helybeli 83. gyalogezred zenekara Zellner Sándor karnagy ur személyes vezetése mellett, válogatott műsorrall, hangversenyt rendez.

— Fűtési idény közeledtével ajánlok a n. 4. közönségnek elsőrendű porosz szalon kőszet, légszesz-kokszt és aprított száraz tüzfát házhöz szállítva. Altman Éde Wesselényi-utca és Kis Ernő-utca sarok. Telefon 46. 4526

— Mezőgazdaság. Mint igen megbízható, jól bevált és profilaktikus szer ajánlható, sok évi tapasztalat alapján a Kwizda Ferencz János cs. és kir. udvari szállító és kőgyógy-szerész által előállított Kwizda féle korneuburgi marha táppor, melynek sikerült összetétele ezen szert minden gazdálkodó és állattulajdonos részére valóóságos házi kincscsés teszi, mivel az emésztő szerveket erősíti, a megemésztett tápanyagok felhalmozódását megakadályozza és az állatok természetes ellentálló erejét növeli.

— Köztudomásu, hogy a rekedtség és elnyálkásodásuál legbiztosabban hatnak a világ-hírű EGGER féle mellpasztillák, melyek a gyomrot nem rontják és kitűnő ízűek. Kaphatók minden gyógyszerárban és droguériában. Doboza 1 K. és 2 K. Próbadohoz 50 fill. Főraktár: Nádor gyógyszerár Budapest, VI., Váci-körút 17.

— Feltűnő hirdetés. Walder Arthur Arad, Erzsébet királyné-körút 37. sz. hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét. Ajánljuk ezen ujonnan alakult céget motorok, műszaki, gazdasági cikkek gépek, iparos szerzőmök stb. beszerzésénél.

— Legjobb cigarettafüvek Kerpel Izsónál. 4611

— A kolera Aradon még nincs, de egy olcsó és jó bevásárlási forrás az van, és ez Korányi Jenő cipő, kalap és ural divat áruháza a Szabadságtéren.

— Női kalapdivatterem. Legújabb modellű bécsi és párisi őszi és téli divatkalapok legnagyobb választékban legelőnyösebben Grünblatt Antonia kalapdivattermében Szabadságtér 11. (Glück huscsarnok épület) szerezhető be. 4561

— Városunk fejlődése! Kellemes mozzanatként említiük fel, hogy városunk szép korzója egy előkelőbb zsánerű új és modernül berendezett óra, ékszer és ezüstnemű üzlettel gyarapodott, kinek tulajdonosa, névszerint Igaz Sándor, már eddig is városunkban 10 évi ittlétével e téren szerzett prakszisa folytán jóhírűvé vált, hogy vevőkörének bizalmát kiérdemelve mindenkivel legjobban kielégíthet Ajánljuk azért őt a nagyközönség szives figyelmébe. 3864.

— Geréb dr. jogi szemináriuma Kolozsvár, Farkas utca 5. szám. (A régi színház mellett.) Kiváló sikerrel készít elő jog és államtudományi szigorlatokra, alap és államvizsgákra, ügyvédi és bírói vizsgára, igen jutányos díjazásért. Három hónap alatt doktorátushoz juttat. A Székely-féle javaslat küszöbén vegye mindenki igénybe ez intézet segítségét Tájékoztatót bérmentve. 4321

— Felhívjuk az olvasó közönség szives figyelmét a Csapka Áruháznak mai lapunkban közzétett érdekes hirdetésére. 6927

— Értesítem az urihölgyeket, hogy női ruha divattermékben fővárosban szerzett tapasztalataim alapján készítek francia és angol ruhákat kosztümöket, felöltöket stb. legizléseőbb kivitelben a legújabb divatlapok után. További szives pártfogást kér kitűnő tisztelettel, Németh Jánosné Deák Ferenc-utca 80. szám, I. emelet. 4429

— Bizonyítom, hogy a „Mars“ nevű Iváncsi keserűviz minden esetben, hol keserűvizeket használni szoktuk, kitűnő hatásuán bizonyult. Dr. Parecz Gyula kir. tanácsos, kózkórházi főorvos. Az Iváncsi keserűviz főraktára Kardos Miklós ásványvíz raktárosnál, Szabadságtér 12. Telefon 647. Kapható összes fűszerüzletben. 2928

VITA FORRÁS
SOSKÜT-vevő

Biztos gyógyszer: gyomor- és cukorbetegnek
köszvény, hólyag- és vesebetegnek.

Felphár VITA-forrás a gyomorerőst azonnal megszünteti
A vállalat tulajdonosa: 1556

„CONSUM“ kereskedelmi részvénytársaság
Budapest, VI., Teréz-körút 4. Telefon 10—12.

Kapható minden jobb fűszerüzletben és gyógyszerárban.

Főraktár: **NAGY FARKAS és**
ÉLES ÁRMIN cégeknél.

— Olvasóink szives figyelmébe ajánljuk Novák Rudolf fogmütermét Arad Tököly-tér 7. szám alatt, I. emelet.

— Francia lőkörök legbiztosabb készítésével — házilag — a lőkörözoma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 4501

Egy hölgy

436

aki bőrének egészségben tartására figyelmet fordít, különösen a nyári szeplők eltávolítására, a bőr puhántartására és fanér taint-jére és ezt meg is akarja tartani, az csakis Steokenpferd-Lillomtel szappannal mosakodik a (lőfejű bot védjegyzel) Bergmann és tea ország Tetschen a/E. gyárából. Darabja 80 fillér, amely minden gyógytárban és drogeriában kapható.

TARKASÁGOK.

★

(Mivel etessék a lovakat?) A most véget ért adókievési tárgyalások sok olyan tréfát produkáltak, amelyek kitűnőségükkel fogva hetekig forognak a közönség között. Ez az ötlet is azt bizonyítja, hogy sok súlyos argumentumnál néha többet ér egy jó vice és jobban is elérhető vele a cél: az adó leszállítása. Egy aradi ismert vállalkozó például a következő tréfával érte el adójának tetemes leszállítását.

A szóban lévő vállalkozó Pestmegyében több utépitést vállalt fel. Az adóhivatal azt hitte, hogy ebből nagy haszna van a vállalkozónak és hateres korona adót irányozott elő. A vállalkozó fölment az adókievítő bizottság ülésére és tiltakozott a nagy adó ellen.

— Ne tessék azt hinni tisztelt előadó ur — mondta Kauffer Zsigmond pénzügyi titkár felé fordulva — hogy azon az utépitésen sok haszon van. A kecskeméti földrangs következtében a napszamos munkája nagyon megdrágult, azonkívül pedig hat igás lovat is kell tartani, mert másképpen lehetetlen a hosszú utvonalon dolgozni. Ezek a lovak borzasztó sok kukoricát megesznek. A haszon negyedrészt kukoricára kell elfizetnem.

Kauffer itt közbeszólt: — Ez nem mentés. Azoknak a lovaknak nem kell okvetlenül kukoricát adni.

A vállalkozó nyugodtan felelte a nyomásban harsogó kacagás tört ki: — Kérem, tekintetes titkár ur — mondta — én próbáltam azoknak a lovaknak kavicsot adni, de nem akarják megenni.

— Kérem, tekintetes titkár ur — mondta — én próbáltam azoknak a lovaknak kavicsot adni, de nem akarják megenni.

(A munkamegosztás.) Ez is az adókievítő bizottság előtt történt. Van Aradon egy kiskereskedő, aki évek óta nem bír dolgozni az üzletében, mert majdnem vak. Csak tapogatózva tud járni és amint megjelenik, végtelen szánalmat tud mag iránt kelteni hályogos szemével. Az üzletét emiatt állandóan a felesége vezeti. A kis boltra sok adót vetett ki a kincstár. Az adófelhasználó bizottság előtt egyszerre csak megjelent a vak ember, hogy leérőfttasson valamit az adóból.

— Évek óta vak vagyok, — panaszojja — emiatt csak épen, hogy megy valahogy a bolt, de bizony nagyon rosszul megy.

A bizottság tagjait láthatólag meghatotta világtalan ember megjelenése. Kauffer Zsigmond szöryen bosszankodott ezen és Múlek Lajoshoz fordulva így méltatlankodott:

— De kérem, ez mégse járja, hiszen nem ez az ember vezeti az üzletet, hanem a felesége. Hát mért nem jön ide az asszony és mért nem mondja el ő az érveket.

SALVATOR kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörheneynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. — Természetes vasmentes savanyuvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST Salgó-Lipóci Salvatorforrás-vállalat, Budapest, V., Rudolf-rakpart 8.

Műlek dr. mosolyogva mondta:

— Ez a munkamegosztás, kérem. Az asszony vezetői otthon az üzletet, a férj pedig eljár sirmi az adókievítő bizottsághoz.

(A gratuláció.) Ez a párbeszéd az aradi anyakönyvi hivatalban folyt le. Miután Szondy páter az új párt összeadta, egyik jelenlévő üdvözi a másikat, mire ez csodálkozva kérdi:

— Miért gratulál nekem? Hiszen én csak tanu voltam.

— Épen azért!

Most mindannyian mosolyogtak, csak a véglegény nem...

(A felírás.) Tudvalevő, hogy a vendéglőkben a konyhából kihozott ételeket a kasszában ülő hölgy a könyvébe följegyzi. Ez olyanformán történik, hogy a pincér mielőtt a vendég asztalára leteszi az ételt, bediktálja a kasszírónak, aki azt a könyvbe bejegyzzi a főpincér ellenőrzése céljából.

Ez a szokás a battonyai kaszinóban is megvan. Éa ez a rendszer nagy zavart okozott a minap a battonyai urikaszinóban. Beállított ugyanis egy falsi parasztasszony és ebédet kért a köznép számára berendezett kisebb helyiségben. A pincér elhozta a levest, a mielőtt letette, odakiáltott a kasszahölgynek:

— Egy leves tizenkét fillér.

Aztán hozta a húst és kiáltotta:

— Adag hus 80 fillér.

A kisasszony mindezeket felírta, miközben a paraszt asszony dühös pillantásokat vetett feléje. Amikor fizetésre került a sor, a paraszt asszonyból kilört az ebéd ellet elfojtott düh.

— Fizetni? Hát még mi a fenét nem? Felírják a cecahemet és azután még készpénzben is követelik tőlem.

A főpincér nem tudta megértetni az asszonnyal, hogy az nem cecahírás. Az egyszerű parasztasszony csak akkor fizette ki az ebéd árát, amikor a saját szeme előtt kitörülte a kisasszony a könyvbe jegyzett árakat.

udvari páholyba, gukkert fogott a kezébe, a szeme elé illesztette és nézett-nézett a szinpadra. A szinpadon ekkor történetesen Petrás Sári volt és a hercegnő őt nézte; azaz még sem őt, a legbájosabb, a legmosolygóbb, a legszebb szubrettet; hanem annak a csodakalapját. Mert olyan kalapot még nem látott a hercegnő és még nem látott más asszony sem a császár birodalmában.

A hercegnő odáig volt az elragadtatástól; fogta hát magát és leüzent a szinpadra, hogy a Sári jöjjön föl hozzá a páholyába. A Sárinak nem kellett ezt kétszer mondani. Szinte repült a páholy felé és leggyönyörűbb mosolyával állított a hercegnő elé:

— Kisasszony, — mondotta a császár menyé, — el vagyok ragadtatva magától.

— Oh, fenség! — felelte a Sári.

— De még jobban el vagyok ragadtatva a kalapjától.

— Oh, fenség!...

Denikve: a hercegnő sajátkezűleg leskizelte a kalapot; Petrás Sári viszont lesietett az öltözőbe és táviratot küldött Pestre. Talán el se kell mondanom, hogy kinek táviratozott. Pesti asszony mind kitalálja nyomban és aradi asszony is lesz egy sereg, aki sejteni fogja, hogy a távirat Karsai Ferynek szült és a tartalma ez volt:

„Küldjön Frigyes Ágost hercegnőnek szakasztott olyan kalapot, amilyen az enyém.”

Elment-e a kalap a hercegnőnek, vagy sem; azt nem tudja az amerikai riporter; de tudja azt, hogy a császár valahogy nesztét vette a dolognak és megharagudott.

— Egy hercegnő ne molesztálja a színésznőket! — mondotta az Imperator Rex és két heti szobafogságra ítélte a hercegnőt; aki persze a fogságban is a Sári kalapjáról ábrándozik. De mit szólna a hercegnő, ha valahogyan, — véletlenül, vagy szándékosan, — eltévedne Budapestre és Budapesten a szücsipari divatkiállításra; ahol a Petrás Sáriénál is szebb kalapokat láthatna. Igazi divatcsodák ezek a kalapok és egytől-egyig ugyancsak a Karsai Fery párisi utcai divatszalonjából kerültek ki.

De a szegény hercegnő nem láthatja meg a tokkokat, a Rembrandt-csodákat, a tollakat, tüllöket, szallagokat és virágokat, amelyek olyan szépek, hogy — a szücsök egészen szerencsétlenek belé; mert a kiállítás minden asszony látogatója azokat bámulja és nem a muffokat, sapkákat és városi bundákat.

Ámde a pesti asszonyok sorsában osztozkodhatnak az aradi asszonyok. Ők megláthatják Aradon a Karsai Fery párisi, ostendei és londoni modelljeit és saját kreációit, amelyek most érkeztek meg az aradi fióküzletbe. Ők nézhetnek és vehetnek, akár tetszik a császárnak, akár nem, mert őket nem ítélheti szobafogságra az Imperator Rex, legföljebb a férjük. Azok pedig hamar megbekülnak...

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Meghívó. Az aradi II-ik kerületi jótékony-óelu fillérszaltársaság folyó évi szeptember hó 24-ikén d. u. 6 órakor tartja rendes havi választmányi ülését Donnawell Fülöp Fácán-utca 7. számú vendéglőjében, mikorra a választmány minden tagját, nemkülönbén a rendes tagokat a törzsszámok és igazolványok átvétele végett tisztelettel meghívom. Hautenreich Mihály, elnök.

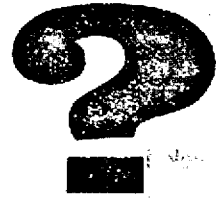
(*) Az aradi Maros evezős egyesület e hó 25-én, hétfőn délután 5 órakor választmányi ülést, délután 6 órakor pedig közgyűlést tart az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár tanácskozási termében, mely ülésre a választmány, illetőleg az egyesület tagjait ezúton is meghívja az egyesület elnöksége.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Ch. E. Értesítését köszönjük. A tiszteletpédányról későbbi munkásságához mértén fogunk határozni.

A. J. Átvétele után megüzenjük. Kis türelmet kérünk.

Mit használjunk hajhullás és fejkorpa ellen

3611

Mint a hajhullás és korpaképződés leg-hathatósabb ellenszere a világhírű Dr. William Patterson-féle szagtalanított és többszörösen rectificált petroleum kivonat van elismerve. Ezen kivonat a forgalomban

Dr. William Patterson American Hair Petrol

néven szerepel. Egy üveg ára 2 korona. Kapható Aradon

Hánzu Nestor Vöröskereszt Drogeria

Weitzer János-utca 2. sz.

Magyarországi főlerakat: Barabás és Stefanovits droguisták, Budapest, Alagut-utca 5. szám alatt.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Előadások a modern kapitalizmusról. Megírtuk, hogy az aradi Kereskedelmi és Ipar-kamara meghívására Steinitzer Ervin dr. folyó hó 26-án, kedden este előadást fog tartani a modern kapitalizmus fejlődéséről Németországban és Amerikában. Az előadás, tekintettel a városszerte megnyilvánuló nagy érdeklődésre, nem a kamarai székház dísztermében, amely erre a célra kicsinyek bizonyulna, hanem a Lloyd-társaság szíveségéből a Lloyd nagytermében lesz megtartva; kezdődik este fél 7 órakor. A Kamara elnöksége érdeklődőket szívesen lát.

— Szerbiába szülő postacsomagok terjedelmességének határai. Az aradi kereskedelmi és ipar-kamara ezúton hozza az érdekeltek tudomására, hogy a szerb postaigazgatás a Szerbiába szülő vagy ott feldott, továbbá a Szerbián át Bulgáriába vagy Bulgáriából szállított közönséges csomagok terjedelmességének határait újból szabályozta. Eszerint nem terjedelmes az a közönséges csomag, melynek kiterjedése egyik irányban sem haladja meg a 60 centimétert, vagy melynek hossza 105 centimétert, szélessége pedig 40 centimétert meg nem halad. Azok a csomagok, amelyeknek méretei ennél nagyobbak, terjedelmesekként kezelendők és díjazandók. Ugyszintén terjedelmesnek tekintendő az a csomag, mely alakjánál fogva egyéb küldeményekkel könnyen össze nem rakható és emiatt aránytalanul nagy helyet igényel, vagy amely egyáltalában kiváló gödös kezelést kíván. Ilyenek az élő vagy mesterséges virágokat, növényeket, cserjéket, virágtartókat, butordarabokat, kosárfonatokat, kalitkát — üresen vagy állatokkal — gyermekkocsit, kerékpárt, élő állatekat (kivéve a megfelelően csomagolt rák-, nádaly- és kagylóküldeményeket) stb. tartalmazó csomagok. — Női kalapokat tartalmazó dobozok a kiterjedésre való tekintet nélkül terjedelmesekként kezelendők, ha úgy a szállítólevél, mint a csomag „különös gonddal” vagy más hasonló és színes irónnal aláhuzott figyelmeztető felirással vagy jell. van ellátva. Ilyen

NESTLÉ
gyermekiszija

vízfeloldható
csészemű, gyermekok,
vagyis gyomorfájások

régbevált tápláléka

50 év óta a legnépszerűbb
a városilag ajánlva

Tiszta alpesi tej

1 doboz 1 kor 80 fill.
minden gyógyszerárban
drogeriában kapható
prospektus ugyanott.

6971

Petrás Sári kalapja és egyéb apró szenzációk.

Az amerikai ujságok, amelyeknek tudvalevőleg két havi tengeri utat kell megtenniük, hogy eljussanak a kontinensre, egy kicsit elkésetten tudatják Európával, hogy Vilmos, a második, a Rex Imperator haragszik. Nem a marokói kérdés keltette föl haragját, nem kormányának más baklövéséi miatt szedte ráncba felséges homlokát; amiért haragszik asszonyi dolog és erről az asszonyi dologról mondanak el intim részleteket az amerikai riporterek.

Minden dolognak van eleje és így ennek is van. Ez az eset úgy kezdődött, hogy egy porosz királyi hercegnő, a német császár másodszülött fiának a felesége, elment a színházba, beült az

NEUMANN M.

uri szabó

cs. és kir. udvari és kamarai szállító

férfi-, fiu- és leánykaruha telepe

Arad.

Oszi és téli nagy képes árjegyzéke megjelent.

Kívánatra ingyen és bérmentve.

4217

Maidt és Schrod

jelzéssel el nem látott kalapokat tartalmazó csomagok, hacsak az előemlített méreteket meg nem haladják, nem kezelendők terjedelmesekként. — 1¹/₂ méter meghaladó csomagok Magyarországból Szerbiába nem küldhetők. — Minthogy a terjedelmesre vonatkozó fenti szabályok a belföldi szabályoktól eltérnek, a terjedelmesség fejében a súlyportó 50%-a csak a szerb, illetve csak a magyar szállítási utra számítható, a szerint, amint a csomag csak Szerbiában, illetve csak Magyarországon tekintendő terjedelmesnek.

Mintaszüret a Hegyalján. Általában ismeretes, hogy minő nagyfontosságú a bor minőségére nézve a szüretelésnél követett eljárás. A minőség javítására sokat tehetünk, ha már a szürettől kezdve okszerűen járunk el. Ugyanazon szőlő meglévő terméséből sokkal jobb és értékesebb bor állítható elő, ha a szüretelést kellő szakértelemmel végezzük. Ezen tényekből kiindulva rendelte el a földművelésügyi miniszter az ország nevezetesebb borvidékein mintaszüretek tartását. Aradhegyalján a mintaszüret a ménesi m. kir. vincellériskolánál folyó évi október hó 7-én reggeltől estig lesz megtartva. Az iskola minden szőlőtermelőt és szőlészettel foglalkozót szívesen lát ezen a mintaszüreten.

Az izraelita ünnep miatt a tőzsde zárva.

Felolós szerkesztő:
Belgár Lajos.

URANIA

mezőfőnykép színház.

(Bárd Simony-utca 1. szám, Szabadsgy-tér mellett.)

Ma vasárnap, 1911. szeptember 24

1. A szultán unatkozik. Bohózat. — 2. Hol a köszörű? Humoros.

ZIGOMÁR

a legszenzációsabb detektiv dráma 3 felvonásban 41 jelenetben. Zigomár az apacs király küzdelme Broquet Pál dedektivvel.

Előadások d. n. 2 órától kezdve este 11 óráig.

Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fillér, IV. hely 40 fillér, V. hely 20 fillér.

Utolsó előadás este 11 óráig.

APOLLO SZÍNHÁZ

az Andrassy-téren új Lloyd-palotában

Urania Magyar Tudományos Színház aradi színpadja

Ma vasárnap, 1911. szeptember 24-én:

1. „Nagy Károly és kis P. pin.” Kacagató. — 2. A ravasz Nauke. Komikus.

ZIGOMÁR.

A legszenzációsabb detektiv dráma 3 felvonásban, 41 jelenetben. Zigomár a betörő király harca. Broquet Pál a detektiv királylyal. 1500 méter.

Előadások délután 3 órától.

Helyárak: Páholy ülésenként 1 kor. Zártszék 1 kor. I-ik hely 80 fillér, II-ik hely 60 fill., III-ik hely 40 fill., IV-ik hely 20 fill.

Műsort ingyen kapni a jegyszedőknél.

SALAMANDER cipők elárúsítása.

Oriási választék
valódi amerikai VADÁSZ-CZIPÓKBEN.

A n. é. közönséggel tisztelettel közlöm, hogy a világhírű „SALAMANDER” gyártmányu cipők aradi kizárólagos egyedárúsítását sikerült megszerezniem. Forma, kiállítás és tartósság tekintetében a „SALAMANDER” cipők versenyen felül állanak, vételáruk pedig oly alacsony, hogy ma már mindenki kevés pénzért tartós és elegáns cipőt viselhet. **Egységárak:** Hölgyek és urak részére 16 K. 50 f. luxus kivitel 20 „ 50 .

WEINBERGER JANOS, ARAD
Elsőrendű cipőárúháza. 316
Tessék a kirakatot mejtékinteni. Telefon 312 szám.

Arad, Andrassy-tér 17.

(Reinhart-ház.)

Férfi kelengye óriási választékban.

Nagy raktár nyakkendő különlegességekben — Férfi felöltők, Raglanok és gummi kabátok 30 keronától. 2166

Intézeti fiu kelengyek dus választékban.

Szabott árak! — Szolid kiszolgálás! Városi és megyei telefon 765

Ma!

Az aradi könyvnyomdászok szakegylete vasárnap este 8 órakor tartja meg nagyszabásu szüreti ünnepélyvel egybekötött táncestélyt a városligeti vendéglőben az „Ébredés” dalkör közreműködésével. — Személyjegy 1 kor. 20 fillér, családjegy 3 kor.

NYILTTÉR.*

Mme Thérése

vállfűzőkészítő

Budapest, IV. Semmelweis-utca 2.

Van szerencsém a tisztelt hölgyközönséget értesíteni, hogy mai napon ideérkeztem és a Központi szállodában megszálltam.

Tisztelettel bátorkodom ennél fogva a tisztelt hölgyközönséghez azon kérelemmel fordulni, hogy rendelések föl vételére vonatkozó meghívásait **ide a szállodába** hozzám intézni méltóztassék.

Kiváló tisztelettel

Mme Thérése.

4664

Felhívás!

Értesitem a nagyközönséget, hogy Stern József Tököly-tér 6. szám alatti fűszerüzletét október hó 2-iki átadással megvettem. Felhívom ennél fogva elődöm hitelezőit, hogy esetleges követeléseiket nálam f. hó 30 ig bejelenteni sziveskedjék.

Bruderman Jakab,

Kápolna-utca 4. szám.

4605

SACHER PENZIO

BUDAPEST, ujonnan épült palotában Ujlag megnagyobbítva! Belváros, Irányi-utca 21 sz.

(a Kossuth Lajos-utca és Váci utca közvetlen közelében.) A szobák minden modern kényelemmel és vízvezetékekkel vannak ellátva. Központi fűtés. Villanyvilágítás. Lift. Telefon 167-43. Legjobb közlekedés. Kivánatra prospektus. 6838

MARGIT GYÓGYFORRÁS BEREGMEGYE.

A gyomor, belek, húgyhólyag s különösen a égzőszervek hurutos bántalmainál igen jó hatásu még akkor is, ha **VÉRZÉSEK** esete forog fenn. Megrendelhető: **ÉDESKÜTY** L-nál Budapesten és a forrás kezelőségénél Munkácsos. 6847

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy az őszi ujdonságok, a legelegánsabb utcai és estélyi cipőkben már megérkeztek. Kobrak-cipők minden formában és kivitelben.

Lányi Marcell,

1659

cipő-különlegességi raktára Arad, Atzél Péter utca 1. sz.

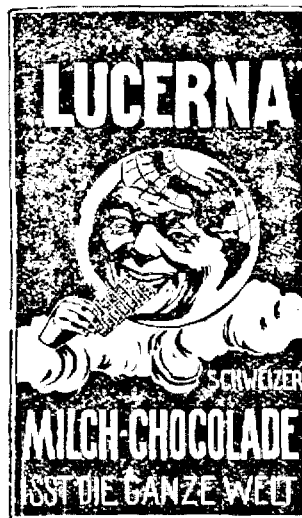
Aradmegye egyik nagyközségében egy jóforgalmu, rég fennálló

szálloda és vendéglő

más vállalat miatt

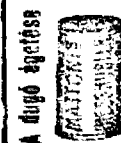
azonnal eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Tajszin csokoládét eszi az egész világ! Képvisele Szemző Armin által. Telefon 592. 4655

Számtalanszor bevált

húgyhomoknál és hólyaghurutnál, mint a hólyagvat megkötő szer.

6.97

Köveiközé
ujdonságok
 érkeztek
KERPEL IZSÓ
 100,000 kötetes
kölcsönkönyvtárába

Modern Franciák: A vénusz hegyen, Szerelmes leányok, Bronson H.: A tenger aranya, Dr. Bauer Gábor: Egy színész nő kálváriája, Kétó: Legjobb pikáns viccek, Boothby Guy: A kalandorok királya, Lagerlöf Zelma: Szt Veronika zsebkendője, Biró L.: A császár és más férfiak, Ritoók Emma: Négyen a tűz körül, Dr. Bucsányi: Természetes élet és gyógy mód, Wilde Oszkár: Mesék, történetek és költemények prózában, Ebers György: Egy polgármesterné, Heltai Jenő: Scherzö, Bernstein: Utánam, R. Lajos: Vizözön, Szomaházy: A krakélérek alk., a Magyar kabaret-gyűjtemény, Salgari E.: Aranymezők királynője, Az alaszakai aranyásók, Bródy Sándor: Lyra, Hafner Imre: A bánya felügyelő, Csáth Géza: Délutáni álmom, Andoux Marguerite: Marie Claire, Edmund Edel: A veszélyes öreg.

Németben: Ida Boy-Ed: Hardy von Arenbergs. Zobeltitz Hans: Die herbe Gräfin, Hegeler V.: Der Mut zum Glück, Lauff Joseph: Marie Verwahren, Hermann Georg: Spielkinder, Rosner Karl: Die silberne Glocke, Stratz Rudolf: Für dich, Heimbürg W.: Familie Lorenz, Halbe Max: Der Ring des Lebens, Schweriner Oskár: Das geraubte Bild, Gersdorff A.: Das Bild zu Sais, Ompteda G.: Maria du Caza, Hollaender F.: Das letzte Glück, Salten Félix: Olga Frohgemuth, Diers M.: Die Geschichte einer wandernden Liebe, Georg Ernst: Familienglück! France Anatole: Pierre Noziere, Lesueur D.: Flaviana, Princesse.

Kölcsöndíj: havonként 1 korona 40 fillér vagy kötetenként fizetve 10 fillér.

Vidéki bérletk is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba
 is meglepő szép
ujdonságok érkeztek.

Zenekölcsöntári díj havi 2 kor.,
 vagy füzetenként 20 fill.

Legújabbak: Tájber: Minek turbékoltok, Tarnay: Turi Balog Marcsa, Zerkovitz: Fecském hova szállsz? Gilbert: Ártatlan Zsuzsi, Hetényi: Pásztor dal, A sajtóhiba, A szultán zsebkendője, A zenélő óra, Hetényi Albert: Toncsi, Garni, Salgó: Az ajtó, Grósz A.: Uri primás, Kerker: Goldfisch-Duett, Valahol a nagyalföldön, Howard: Tavasz dal, Hirsch L.: Csak négerül, Krier: Éjfél keringő, Strausz: Bátor katona, Kurucz: Nem tudok én neked csak virágot szedni... Szirmai: Olyan mint te... Grósz: Lízse nóta... Morena: Risi Bisi, Tanzwalzer-Heft, Borel — Clerk: La Matschische, Hetényi: Cserebogár, Heinrich: Kreolvér.

Egyes könyvek és egész könyvtárak vétele; könyvtárak kiegészítése és berendezése
KERPEL IZSÓ,
 könyv-, zenemű és papírkereskedése minden

SALVATOR

6781

MEGNYILT

Arad, Szabadság-tér 18.

„Grand Prix“ Weltausstellung Paris 1900.

FRANZ JOH. KWIZDA

k. u. k. österr.-ungar., kgl. rumán., kgl. bulgar. hof-lieferant

Kreispapotheker, Korneuburg bei Wien.

KWIZDA FLUIDJA

Kisgyógyászati
 Turista-fluid.

Régóta bevált aromikus besőr-zésű az isak és izmok orvosi-tására és izmoltására. Turis-ták és vadászok, kerékpárosok és lovasok eredményel haszná-lják az újra megerősítésre nagyobb turák után 2219/g

Ára 1/2 üveg K. 2.-
 1/2 üveg K. 1.20

KWIZDA FLUID

valódián kapható a
 gyógyszerárakban.

Főraktár: Magyarország ré-szére Török József gyöcv-szerésznél, Budapest, Ki-rály-utca 18. szám és Andrássy-ut 26.

a 20. század varrógépe.

Csakis cégünk üzleteiben vagy azok
 ügynökei útján vásároljunk.

Singer Co. varógép részvénytársaság.

Arad, József főherceg-ut 9.

(Lutheránus templommal szemben.)

Egy a fehéreneműtöméshez való utasítást tar-talmazó füzet bárkinek ingyen kiadatik.

Egyéves önkéntesek

legújabb előírás szerint, legjobban
 és legolcsóbban felszereltnek

Kolarits Nándor

Délmagyarország első és legnagyobb egyenruházati intézetében.

**Temesvár - Belváros,
 Mercy-utca 10. szám.**

Árjegyzék és költségvetéssel szívesen szolgálok.
 Legszolidabb kiszolgálásért cégem régi jó hírneve
 kezekedik. 3907

SEBEKET

gondosan kell megvéni minden tisztátalanságtól
 mert elhanyagolás esetén nagyon káros nehezen gyógyít-ható következményei lehetnek. Immár negyven éve a leg-ki-tűnőbb kötésternek bizonyul a Prágai Fekete Sas, megóvja a sebet, megakadályozza a gyulladást és a fájdalom-akat, időtleg hat és elősegíti a szövődést és gyógyulást.

POSTAI SZÁLLÍTÁS NAPONKÉNT.

1 tégely 70 fillér, 3 kor. 18 fillér elő-leges beküldése ellenében 4, 7 ko-rona ellenében 10 tégely külf. etik az osztr. magy. monarchia minden állomására.

Vigyázzunk a gyártmány és a készítő nevére, s arra és védjegyre. Valódi csak 70 fillér.

Főelárnyító
B. FRAGNER,
 cs. és kir. udvari szállító
 Gyógyszertár „A FEKETE SAS”-HOZ.
 Prága, Kleinseite, Ecke, der Herudgasse Nr. 203.
 Raktár Ausztria-Magyarország minden gyógyszerárakban.
 A 4055

Gyönyörű ajándékot

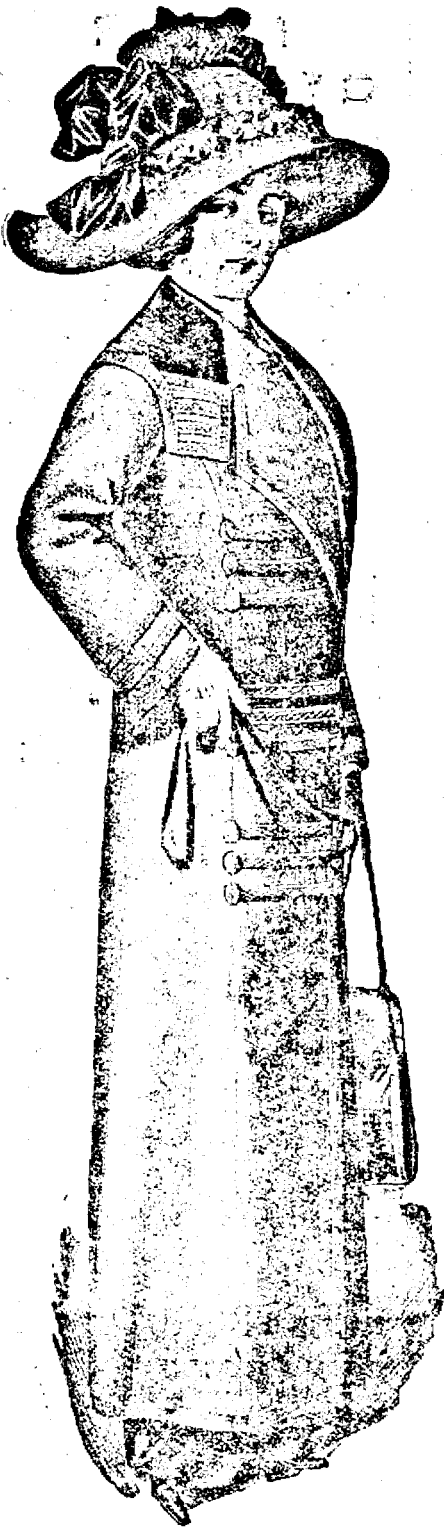
küldünk Önnek postafordultával ingyen és bérmentve, ha ár-jegyzékünk szerkesztése céljá-ból nekünk

100 darab címet
 (csak vidéki!)

magán és államhivatalnokok, ta-nítók, főpapok, orvosok, eg sz-ségügyi hivatalnokok, gyárosok és gyári hivatalnokok, jobban szituált magánzók, kereskedők, iparosok stb. címek lakóhelyei-ről és annak környékéről, tisztán és olvashatóan egy iv papírra leírva beküldi.

Vertrieb patentierten
 Neuheiten.

LEOP. WEISZ, Wien, 11/2. Hofenedergasse 1.

Uj üzlet!

**György
Menyhért
és Társa**

**női felöltők
áruháza**

**Aradon,
Andrássy-tér 8.
(Minorita-templom fő-
bejáratával szemben)**

**Szigoruan szabott árak!
Telefon 855. sz.**

Párisi model-
lek eredeti
kreációk.

**Karsai
kalapok**

Karsai Feri
aradi fiókja Forrai-
utca, Nádasdy-pal.

Ingyen

szerezhet minden háziasszony értékes hasz-
nálati cikkeket, ha rendszeresen használja a

**Knorr-féle makarónit
Knorr-féle zab-preparátumot
Knorr-féle gyermektápszert
Knorr-féle levest**

Minden csomaghoz egy bon van mellékelve, a mely a kifizött
díjak ingyenes megszerzésére jogosít. — Árjegyzéket az elárúsítók
küldenek vagy a gyár:

C. H. KNORR, Ges. m. b. H. Wels (Felső-Ausztria).

6741

????

Ön is szeret

jól és olcsón venni? Ha igen,
ugy okvetlenül keresse fel

KORÁNYI JENŐ

cipő, kalap és uri divat áruházát,
mely páratlan a jó áru és olcsó
ár tekintetében. o o o o o

Még mindig van 20000

pár cipő, kalap és divatcikk raktá-
ron mely előrehaladt saison miatt
hallatlan olcsón kerül eladásra.

Cipők már 1 kor.-tól kezdve.

**Uj diszmű, mázoló és
fényező műhely.**

Értesitem a n. é. közönséget, hogy
**Arad, Kossuth-utca 58.
sz. a. mázoló és fényező
műhelyt nyitottam.**

Elvállalok mindennemű épület, bu-
tor, portálé mázolás, fényezést,
floderozást és bármilyen kivitelű fé-
nyezéseket legszolidabb és legizlése-
sebb kivitelben, igen jutányos árakban.

Vidékre is árkülbözet nélkül.

Szives megbizásokat kér:

Papp András
fényező és mázoló. 4055

**AZ ARADI
PINCZÉREGYLET
ELHELYEZŐ IRODÁJA**

ARAD, SZABADSÁG-TÉR 21. SZ.
Sörgöncym: Pinceregylet Arad. Telefon 571.

Van szerencsém Arad és vidéke nagyra
becsült szálloda, vendéglős és kávéház-
tulajdonos urak szives tudomására adni,
hogy az „Aradi pincer-egylet“ elhe-
lyező osztá jánok ügyvezetését szerencsés
voltam elnyerni és azt a mai kor igényei-
nek teljesen megfelelően tovább vezetem.
Főtörökvisem leand, hogy mindenkor
kizárólag megbízható és szakképzett szem-
élyzetet helyezzek el, miért is tisztelettel
kérem a t. s. álloda-, vendéglő- és kávéház-
tulajdonos urakat, hogy előforduló esetben
szives megrendeléseikkel megtisztelni szí-
veskedjenek. Minden igyekezetem oda fog
irányulni, hogy b. bizalmukat pontosságom
által kiérdemeljem Kiváló tisztelettel

NEVJELIK JÓZSEF
pinceregyleti ügynök. 4656

Legrégibb aradi szabóüzlet!

Rosenberg Herman uri **szabó.**

Ajánlja legválasztékosabban, dusan fölszerelt rak-
tárát. Bel- és küföldi szövetkülönlegességek. —
Külön papi és diszmagyar szabászati osztály.

Vidéki megrendeléseket a leggyorsabban és pontosan eszközli!
Leggondosabb kiszolgálás! 4653 Elsőrendü szabászat!

**MAGYAR
GYÁRTMÁNY
WESTINGHOUSE**

TURAKOCSIK:

16 L.E. cardanos

30 L.E. cardanos

40 L.E. láncos

**BENZINMOTOROK
GAZDASÁGI CÉLRA,
KONDEZÁTOROK**

GARAGE

ARADON:

Modern javítóműhely.

Benzinállomás.

Autoolaj.

Pneuraktár.

Szerelvények stb. stb.

Külföldi gyáraink
vezérképviselőiben:

GÁZMOTOROK

GŐZTURBINÁK

FÉKEK.

4581

**LEGOLCSÓBB
VILÁGÍTÁS!**

gyárakba

udvarokra

állomásokra a

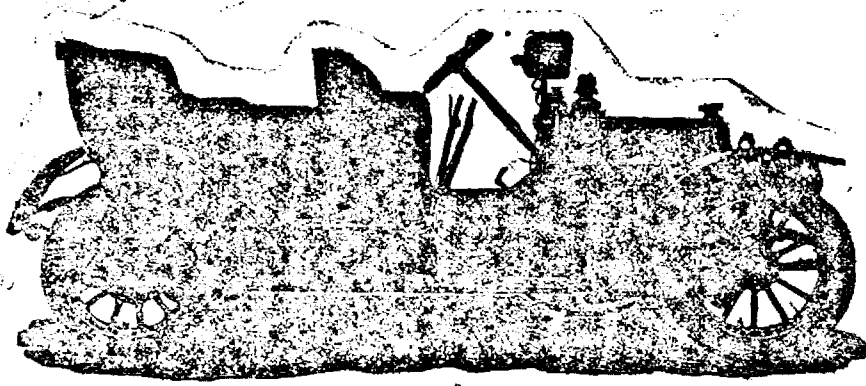
WESTINGHOUSE

SILICA

HIGANYGŐZ

LÁMPA.

NEM KELL KÜLFÖLDRE MENNI

Tisztelettel hozzuk a t. c. automobilozó közön-
ség tudomására, hogy aradi automobil gyá-
runkban bármely gyártmányu :: :: :: :: ::

**AUTOMOBILOK
JAVÍTÁSÁT ELVÁLLALJUK.**

Tekintettel azon körülményre, hogy az új ko-
csik gyártása és az automobilok téli nagy
javítási munkálatai gyárunkat erősen fogják
igénybe venni, idegen gyártmányú kocsikat a
jelentkezés sorrendjében és csupán

KORLÁTOLT SZÁMBAN

fogadhatunk el javításra.

**Szakszerű munkáért és pontos kivitelért
gyárunk jó hírneve s'avatol.**

**Új gépek szállítására ajánlattel, —
javításra költségvetéssel készséggel
szolgálunk. :: :: :: :: ::**

**MAGYAR
GYÁRTMÁNY
WESTINGHOUSE**

TEHERKOCSIK:

1.5 tonnás 16 L.E.

2.5 tonnás 35 L.E.

5 tonnás 40 L.E.

**BENZINMOTOROK
VASUTI VONTATÁS-
RA, LÉGSZIVATTYUK**

GARAGE

BUDAPESTEN:

Modern javítóműhely.

Benzinállomás.

Autoolaj.

Pneuraktár.

Szerelvények stb. stb.

Külföldi gyáraink
vezérképviselőiben:

ELEKTROMOTOROK

DYNAMOK

ÁRAMMÉRŐK.

LEGOLCSÓBB

VILÁGÍTÁS!

irodákba

lakásokba

üzletekbe a

WESTINGHOUSE

VERTEX

FÉMSZÁLAS

IZZÓLÁMPA.

MAGYAR AUTOMOBIL R. T. WESTINGHOUSE RENDSZER.

GYÁRTELEP—GARAGE
ÉS JAVITÓMŰHELY

A R A D,

TELEFON: 694

MŰSZAKI IRODA

BUDAPEST, V. NÁDOR-U. 20.

TELEFON 168—43.

GARAGE és JAVITÓMŰHELY

BUDAPEST, IX. Páva-u. 10.

TELEFON: 176—41.
141—03.

===== SÜRGÖNYCIM: „WESTINGAUTO“ ARAD vagy BUDAPEST. =====

MÓTOR

vásárlás előtt saját érdekében cselekszik, ha árajánlatot s bővebb felvilágosítást kér az általam képviselt elsőrendű gyártmányu, svéd, angol és amerikai

nyersolaj-, szivógáz- és benzinmotorokról.

Műszaki cikkek, szerszámok, szerzőgépek, gépész, lakatos, asztalos, kádár, bognár stb. műhelyek részére, malomszerelvények, szivattyúk, olajok és gazdasági gépek.

Walder Arthur

Arad, Erzsébet királyné körút 37. szám.

Tanulólanysok
nyomdánkban
telvétetnek.

Aradi Nyomda

Részvénytársaság

készít 100 darab

névjegyet

elefántesontpapíron
nyomva

2 koronáért.

Vidékre 2 korona 40 f.
beküldése esetén bér-
mentve szállít.

Legmodernebbül berendezett különlegességi gyárunk már 40 év óta a sajtógyártás terén a legelső helyen áll és szakkörökben a legjobb hírnek örvend. Kérje 315. számú különlegességi árjegyzéket

bor és gyümölcs sajtókról,

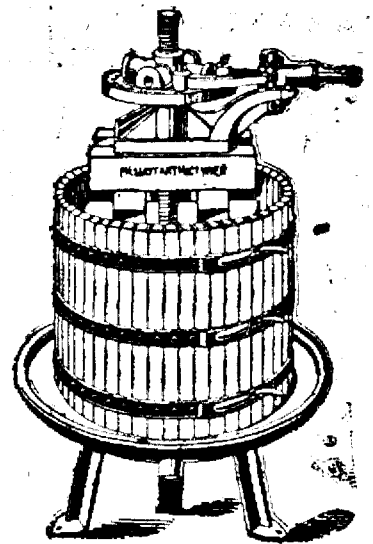
teljes mustkészítőkről, viznyomásos sajtókról, gyümölcs- és szőlőmalmok, szőlőmorzsolók, szemőzőgépek stb.-ről.

Több mint 680 érem és díj.

Ph. Mayfarth & Co.

WIEN II. Táborstrasse 71.

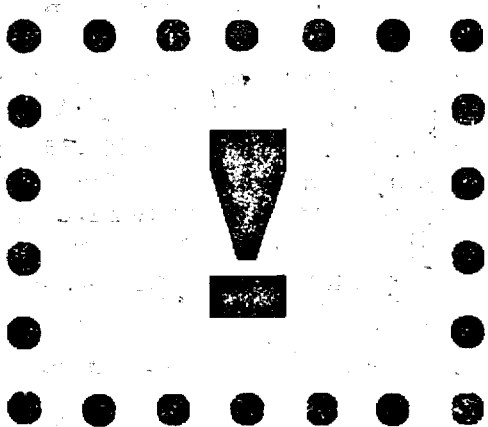
1500 hivatalnok és munkás. 8767 Képviselek kerestetnek.

HEGYALJA SZÁLLODA

megnyitása.

Méltányos szobaárak.

Méltányos szobaárak.

Tisztelettel tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy az aradhegyaljai motoros vasut állomásánál egészen új épületben „HEGYALJA SZÁLLODA” néven teljesen modernül berendezett

szállodát nyitottam,

melyet a mai naptól kezdve a nagyközönség rendelkezésére bocsájtok.

Tisztelettel:

Kotsis Ferenc, tulajdonos.

Eszen rovában minden négy-
eszeri behirdetésnek ára 4 fillér,
vagyongabb betűkkel 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: Jászai 14h-ut 28.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztő: 357. sz.

Apró hirdetések felvétele a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utólagos kiküldésével — a nyilvános a szög ellen — vagy levélbetyegyekben. Felkérőknél a hirdetés eszma mindenképp kézzel
kiszábról megkeresésnél, (a jellegű leveleket kivéve) felvételkor a kiadóhivatal, az esetben, válasszéklyeg csatolendő. Az apróhirdetések díja a szög eszma szögét számítja. Minden szög 4 fillér, vagyongabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 20 fillér. A vagyongabb betűkkel írtak szögét a hirdetés mértékében számítja. Az apró hirdetések előre fizetendőek. A hirdetés a kiadóhivatalban, kivételre díjtalanul megkeresésnek. **INDOBTÉREK ESTE PÉL. 6 ÓRAJA VÉTELEK PÉL.**

Ajánlatokhoz,

melyeket valamely jelige alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert érettség semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül elszettjük el nem vissz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

HÁZASSÁG.

Ki vess nőül

20 éves félárva leányt 400.000 korona vagyonnal? Csakis komoly szándéku urak (ha vagyontalanok is) kiknél gyors házasság akadályba nem ütközik, irjanak e címre: L. Schlesinger, Berlin 18. 4558

Szép fogakat

ápolni kell. Legajánlatosabb Vojtek és Weisz Dentolin fogcrémje. I-8328

LEVELEZÉS.

Augusztus 25.

Szeptember 25-ig sem tartott? Magyarozással vagyok adós, kérem a lapban jelezni, irhatok-e? Ha neheztel, csak egy szót kérek és ítéletben nehezen, de megnyugszom. 4651

Dessz!

4619
Levelét hétfőre várja augusztus 25.

Urnó

ismeretségét keresi intelligens fiatal ember. Leveleket „Titokban” jelígre a kiadóhivatalba kér. 5100

Gummi cikkek

legfinomabb minőségben Vojtek és Weisznál. I-8329

Előkelő

állásu hivatalnok független, művelt fiatal leány vagy asszony ismeretségét keresi. Leveleket „Kölesönös megértés” jelige alatt kéri a kiadóhivatalba. 5105

Szép,

fiatal, foglalkozással bíró leány ismeretségét keresem. Leveleket lehetőleg címmel és fényképpel „S. J.” jelígre kiadóhivatalba kérek. 5104

ALKALMAZÁST NYER.

AKINEK alkalmazottra van szüksége, a leggyorsabban ér el eredményt, ha az Aradi Közlöny apró hirdetéseinak „Alkalmazást nyer” című rovatában hirdet.

Gazdasági

ispán kerestetik némi gyakorlattal, román és német nyelvet tudó nőlen, erélyes, korán kelő, szerény igényű legyen. Bizonyítvány másolatokkal felszerelt kérvényeket a repszegi uradalom intézőségéhez küldendőek. 4571

Segédet keresek,

ki a fűszer- és vasszakmában jártas, azonnal vagy legkésőbb október hó 1-ei belépésre. Ajánlatok fizetési igény megjelölésével Havas Jakab, Honcótó (Gurahoncz) küldendőek. 4588

Fiatal fűszeres segéd

kerestetik. Cím a kiadóban. 4616

Fiatal segéd

vegyeskereskedésben azonnal alkalmazást nyer. Ajánlatok vagy személyes megjelenés. Wittenberger Mór Kovászi, Aradmegye. 4593

Német kereskedelmi

levelezésben is jártas, perfect könyvelőnt azonnali belépésre keresek. Ajánlatok fizetési igény megjelölésével, Dr. Fixmer Ambrus, Ujarad címre intézendők. 4610

ALKALMAZÁST KERES.

ÁLLÁST KERESŐK!
Ha állást keres, hirdessen az Aradi Közlöny „Alkalmazást keres” című rovatában. Az eredmény biztos.

Állami tanító

október 1-re irodai alkalmazást keres. Megkereséseket a kiadóhivatalba kérek „Állami tanító” jelígre. 4587

Fiatal nő

gazdasszonyak ajánlkozik magános urhoz, vagy pusztára. Czim a kiadóhivatalban. 4602

Vizsgázott

francia nő, állást keres egy előkelő házban jobb fizetéssel. Megkereséseket „Nevelő 21.” a kiadóhivatalban. 4665

Keresztény

fűszer- és vegyeskereskedő segéd azonnali belépésre állást keres. Cím Wuchner János Arad, Simonyi-utca 12. 4668

Egy tanult ingvasalónő

4668
ajánlkozik uri házakhoz vasalni, ért minden pipere vasalást. Lakása Perényi-utca 6/c. szám K. Eszter.

Bonne

állást keres, szerény igényű árvalány, ki már grófi házban is volt alkalmazva. Cím a kiadóhivatalban. 4618

4-5000 korona

óvadékkal rendelkező, több nyelvet beszélő, 28 éves izr. nőtlen fiatalember állást keres. Megkeresések „Török” jelígre a kiadóba kéretnek.

Egy fiatal segéd a rőtös,

rövidáru és szövőfonaláru szakmában fölvetetik. Klein Arthur Arad, Asztalos Sándor-utca 4618

Német kisasszony

két gyermek mellé kerestetik. Gyermekkertésznő előnyben részesül. Cím a kiadóban. 4611

Az Aradi Kereskedők Köre Helyeszközlő Osztályának

HETI KIMUTATÁSA

Klein Sándor, Keppich Zalmond, útkar. igazgató.

Szabó Lipót, irodavezető.

Időiglenes hivatalos helyiség: Hassinger-utca 5. sz.
Hivatalos órák: délelőtt 9—12 óráig.

Keresünk:

ARADRA:

fűszer nagykereskedés részére könyvelőt,

VIDÉKRE:

1 a pénztár kezeléséhez is értő könyvelőt,
1 férfi és női divat és cipő.
4 fűszer, rőtös és rövid,
5 vas és fűszer,
6 rőtös és divat,
3 fűszer és rövid és
4 vegyes kereskedősegédet,
több tanoncot.

AJÁNLUNK:

Több irodistanót,
2 fűszer és rövid,
2 vas és fűszer,
1 rőtös és divat és
2 vegyes kereskedősegédet.

Az elhelyezés teljesen díjtalan. Körtagjaink előnyben részesülnek. Vidéki megkeresésekre, azoknak, akik a körnek nem tagjai — csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk. 301

INGATLAN.

Egy kisebb bérház

a vasut mellett évi jövedelme 2460 kor, 20000 koronáért szabadkézből eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4451

Zoltán-utca 6.,

Bockó-utca 9. számú házak eladók. Bővebbet a kiadóban. 4377

Gyorokon

a Fő-utcában, közvetlen a posta és takarékpénztár közelében egy szép ház 2 utcai, 4 udvari szoba, szép folyosó, száraz kapu bejárat-tal, szőlős kerttel, gyümölcs fákkal, elköltözés miatt eladó. Özv. Luzanyiczky Gyorok. 4434

A városháza közelében

Wesselény és Dessewky-utca sarkán levő új modern magánház, előnyös feltételek mellett eladó. 4606

ÜZLETEK.

Egy jó forgalmu

korcsma üzlet, házzal együtt, betegség miatt eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4466

Október 1-én bevonuló önkéntes

urak b. figyelmébe ajánlom elsőrangú egyenruházati cégemet, hol a legschneidigabb és a legjobb egyenruhák és felszerelések jutányosan, kellemes fizetési feltételek mellett szerethetők be. 3857

Schäffer Henrik
Arad,
Andrássy-tér (Bing-ház.)
Telefon 288. Alapított 1896. évben.

Ha rovatban minden szöveg egy-egy betűtípusú, ára 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: Jászap 16h.-at 28.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőség: 267. sz.

Apró hirdetések felvitelének a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon küldendők — a melvényen a szöveg előtér — vagy levélbélyegekben. Tudakozásnál a hirdetés száma mindenkor közölni. Szövegeket megkeresésnél, (a jelölt leveleket kivéve) felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, ez esetben, vállalkozás nélkül. Az apróhirdetések díja a szöveg száma szerint számíttatik. Minden szöveg 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 20 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szöveg a közlésben négyhuzással jelölendő. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatali hivatalra díjtalanul megveszhető. **HIRDETÉSEK ESTE PÉL 6 ÓRÁIG VÉTELYEK PÉL.**

KIADO LAKÁS.

Ne írja ki

a kopujára, ha kiadó lakás van, mert sok fölösleges zaklatást tudt megarna a lakóra. Hirdessen az

„Aradi Közlöny”

apróhirdetéseinek „Lakás” rovatában és minden alkalommal a kiadóhivatalnál kaphat kedve szerinti lakót.

Erzsébet-körút 20.

I. 10. kiadó egy feltétlen tiszta 2 ablakos szoba, uri ellátással, esetleg anélkül 4657

Kiadó

egy elegáns II. emeleti lakás, Szabadság tér 5—6., november hó 1-től. Bővebbet Neuman-palota, II. em. 27. ajtó. 4448

Kiadó

egy, vagy két különbejáratu féregmentes, utcai, butorozott szoba, előszobával, vagy anélkül. Alkalmas tanárnőknek, irodának, műteremnek. Zongoratanárnők előnyben részesülnek. Simonyi-utca 6. szám. 4607

4 szoba,

elő- és fürdőszobából és minden hozzátartozóból álló lakás Batthyány-utca 33/a. szám alatt november 1-től kiadó. Bővebbet a házmes-ternél. 4365

Erkélyes 3 szobás

modern lakás november 1-re kiadó. Teleky-utca 17. 4852

Elegáns butorozott

földszintes garzonlakás az Erzsébet királyné-körúton október elsejétől kiadó. Bővebbet Krausz Paulin könyvkereskedésében, színházépület. Telefon 511. sz. és a helyszínen Erzsébet királyné körút 1a. 4481

Lakás fertőtlenítést

legolcsóbban, legjobban végezheti Vojtek és Weisz fertőtlenítő szereivel. 1-3322

Magánház

Hona-utca 4. szám 3 szoba konyhával, mellékhelyiségekkel, tágas udvarral, szép kerttel október, vagy november 1-re kiadó. 4416

Utcai lakás

2 szoba mellékhelyiségekkel kiadó. Demeter-utca 111a. sz. 4583

Kiadó

1 butorozott szoba október 1-re, esetleg teljes ellátással. Kiss Ernő-utca 4., ajtó 6. 4617

Elegáns garzon lakás,

2 utcai szoba, fürdő-szoba Rákóczi-utca 30. sz. kiadó. 4620

LAKÁST KERESNEK.

Keresek

egy két szobás utcai lakást a szükséges mellékhelyiségekkel idősebb urnő részére október 15. vagy november 1-ére. Felvilágosítással szolgál Vass József fakereskedő Uj-arad. 4523

OKTATÁS.

Kőműves mesteri

vizsgára előkészít Strakovits Vilmos építész Arad, Szél-t. 1b. 4452

Képzett parket

tűkőrfényes lesz, ha azt Vojtek és Weisz parket-pastájával dörzsöli fel. 1-3382

KÜLÖNFÉLE.

Augusztus 25-én

nyílt meg Aradon a Ferenoz-téri polgári fia-iskola mellett a „Minerva” könyv- és papirkereskedés. Knieszer Imre és Tsa. 3983

Épület és díszműbádogos

munkákat legutányosabban készít ugy helyben, mint vidéken Diamant Jenő Weitzer- és Kazincy utca sarkán (Polgári iskolával szemben.) 3681

A borvédő

megvédi csapon álló megkezdett borát ecetesedés, virágzás és mindennemű borbetegségek ellen. Vojtek és Weisz. 1-3322

Elegáns

bérrautók

turára, napra, órára Deák Ferenoz-utca 8. sz. Telefon 816. 2723

„Herkules” 398.

Mótoros Tüzifa Fűrészelési Vállalat Arad, Szabadság-tér 17. Telefon 658. Elvállal legmodernebb gépeivel tűzifának házaknál való fűrészelését, hasítását és behordását legolcsóbb árak mellett. Sürgős esetekben módunkban áll 1 waggon fát 2 óra alatt teljesen bevégezni.

Kerékpáros

Gyorsfutár Vállalat ::

Telefon 848.

Iroda: Atzél Péter-utca 1. szám. (Zrinyi-utcai oldalon.) 3412

FOGAK

és fogsorok aranyhidak és koronák ideálisan szépen, rágásra kitűnők, készülnek — — —

HALMOS

fogászati műtermében Asztalos Sándor-utca 10. sz. sz. (Szabadság-tér és Asztalos Sándor-utca sarkon,

Dr. Keppich

orvos ur házában.) Telefon sz. 638. 4271

V. 2402/25.—1909. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cikk 102. §-a, értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbíróóság 1909. V. 2402/25. számú végzése által az aradi gör. kel. román egyházmegye végrehajtató javára 210 kor. tőke és járulékal erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 645 koronára becsült butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Aradon, Weitzer János-utca 17. sz. a. leendő eszközlésére 1911-ik szept. hó 28-ik napjának délutáni 4 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjelöléssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cikk 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1911. szeptember hó 13. napján.

Török Dénes,
bíróági végrehajtó.

A gyermekek számát

2 vagy 8-ra korlátozni okos és sok pénzt takarít meg. A biztos utmutatást ehhez — melyre vonatkozólag sok ezer hálalrat érkezett be, 90 fillér magyar bélyeg ellenében diszkrétan küldi: Frau A. Kaupa Berlin S. W. 266 Lindenstrasse 51. 1224

Csillárok, Villamos felszerelések

legolcsóbban 1227

Diamant-nál

Atzél Péter-utca 2. (aradban)

Gartner Samu

kerékpár- és varrógép raktára Weltzer János-utca 2. szám.

Telefon 751.

Uj kerékpárok a legutányosabb árakon. — Raktáron tartok 50 darab használt kerékpárt 50 koronától feljebb. — Telefon 751.

Kerékpár és varrógép szakaszerő javító-műhely.

Használt

ó l o m

megvételre kerestetik

Biztosítom, hogy nem bánja meg

ha finom 14 karátos arany ékszer, zseb és modern hárfa ütő inga-órát akar venni, vagy javíttatni,

ha felkeresi

ZINNER VILMOS 3102

művészi és ékszerész üzletét

Forray-u. Szabadság-téri sarok-épületben.

Ha rovatban minden más egy-
mest beírásának ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József téri 22.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőség: 357. sz.

Apró hirdetések felvételére a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta útvályaon küldendők — a szövegben a szöveg előír — avagy levélbélyegekben. Tudakosdánál a hirdetés száma mindenkor közzé-
teendő a megkezdésnél. (a jelölt levélbéli hívtér) felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, és esetben, választékosan tartandó. Az apróhirdetések díja a szöveg és a szöveg szerinti számított. Minden szó 4 fillér, vastag-
abb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 20 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szöveget a kéziratban előbbi részben jelölendők. Az apró hirdetések 4 óra fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal-
ban minden díjtalanul megkezdendő. HIRDETÉSEK ESTE PÉL 6 ÓRAIG VÉTELEK PÉL.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

HA venni, vagy eladni akar, a legcélszerűbb, ha az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek 'Vétel és eladás' rovatát használja

Aradi Cipézek

Termelő Szövetkezete fiókjülete:
Csermón, Weinberger Menyhért. 3451

Eladó

egy szép olajtengelyű csukott hintó.
Dr. Kronstein Vilmos, Neuman-
palota. 4559

Eladó

egy jókarban levő fiakker és egy
malomberendezés szerszámokkal
együtt. Vilmos-utca 4. 4582

Írógép

használatlan, alkalmi vétel, gyári
árban eladó. Megtekinthető: Pollak
fűszer-kereskedés, József főherceg-
ut 11. 4497

Első galsai ötfáratu gőz- malom,

mely 30 év óta áll fenn, országot
mellett, szép lakással, kerttel, más
vállalat miatt eladó. Vételhez
25000 korona szükségeltetik. Érte-
kezés a helyszínen. 4662

**Motorfűrészek verse-
nyen kívüli árban és ki-
vitelben Kovács Soma
és Társa cégnél Aradon.**
4669

Eladó

egy suszter gép és egy öntött vas-
sparhet. Külváros, Választó-utca
13. szám alatt. 4667

Karácsonyról

visszamaradt legdivatosabb doboz
levélpapírok teljesen ép dobozok-
ban 25% engedménnyel lesznek
kiárúsítva Inqusz I. és Fia könyv
és papirkereskedésében András-
sytér 16. Maurer-féle kilométer auto-
mobil- és kerékpár térkép ára 60
fillér. 555

„Sanitas“

szoba gőzfürdő, elsőminőségű, ke-
veset használt, olcsón eladó Kossuth-
utca 40. a ház mesternél. 4670

Zsidó

ünnepi imakönyvek és az összes
szertartási cikkek kaphatók Pichler
Sándor papir- és írószertüzetében
Arad, Szabadság-tér 1. 2551

A világhírű amerikai

„Vera“ cipők Aradon egyedül
Buchsbaum és Társa cégnél sze-
rezhetők be, kinek sikerült az
egyedárusítást urak, hölgyek és
gyermekek részére megszerezni.
1921

Minden ragyog,
ha Raport fémtisztítót használ, Voj-
tek és Weisztól. I-3328

Képheretekből 4301

legnagyobb választék, legjutányo-
sabban lesznek elkészítve Fischer
Mór úveg, porcellán, lámpa és díszmű
áru kereskedésében. Telefon 568.
Üvegezést is elvállal.

Gyári áron alóli

jó és olcsó női, férfi és gyermek
cipők nagy választékban csak az
Amerikai áruházban, Salacz-utca
1. sz. Róna Jenőnél szerezhete-
ők be. 3983

Ha peccátes a ruhája

csak a „Purinált“ használja. Vojtek
és Weisz tól I-3328

Eladók

teljes fűszer állványok felszerelés-
sel, portállal, kívánatra áruval. Kos-
suth-utca 56. 4469

Vásároljon

ottan, hol a legjobbat olcsón veheti,
ez csakis Klein József Arad, Petőfi-
utcai cipő üzletében lehetséges, hol
ugy fáját gyártmányu, mint valódi
amerikai formájú cipők nagy vá-
lasztékban kaphatók. Városi és me-
gyei telefon 826. szám. 3725

Nappal elegáns fotel,

éjjel kényelmes ág a Szopper-
féle szabadalmazott zsölye (fotel)
már 95 koronától kezdve. Divánok,
ottománok, összecsukható párnázott
vaságy vagy három réti afrik mat-
racok, ruganyos matracok, levarott
szalmacsákok legolcsóbb bevásárlást
forrása Reiner J. Gyula kárpitos és
díszítőnél Arad, Lázár Vilmos-utca
1-2. sz. 4065.

Legfinomabb csamege szőlőt:

(chasselas, passatutti, muskotály)
ajánl: Hámory gazdaság, Arad,
Deák Ferenc-utca 3. sz. 4577

Női felöltők

Óriási választék legújabb őszi és téli újdonságokban.

Legújabb angol felöltők,
divatkabátok,
plüsch kabátok,
női bundák,
costümök,
leány- és gyermek felöltők,

gyermek ruhák,
kész aljak,
juponok,
divat bluzok,
gyászruhák, gyászbluzok,
Jutányos szabott árak.

4147

Radó Gyula

új divatáruháza Arad, Andrásy-tér. (Weitzer-u. sarok.) Telefon 238.